

I. INTRODUCERE

În conformitate cu prevederile Codului Educației al Republicii Moldova, ale Regulamentului privind evaluarea și notarea rezultatelor învățării, Planului managerial al Direcției Generale Învățământ Cantemir pentru anul de studii 2025–2026, precum și în baza Ordinul DGÎ nr. 139A din 13.05.2026 cu privire la evaluarea rezultatelor școlare, în semestrul al II-lea au fost organizate și desfășurate evaluări sumative externe la disciplinele:

- Limba și literatura română (clasa a II-a) – 13.05.2026
- Fizică (clasa a VII-a) – 18.05.2026
- Matematică (clasa a VIII-a) – 18.05.2026
- Geografie (clasa a V-a) – 20.05.2026.

Scopul evaluărilor a constat în determinarea nivelului de formare și dezvoltare a competențelor specifice prevăzute de curriculumul național, monitorizarea calității procesului educațional și identificarea aspectelor care necesită intervenții de remediere și dezvoltare.

II. ORGANIZAREA EVALUĂRIILOR

Evaluările au fost elaborate în conformitate cu documentele curriculare și matricele de specificații, fiind structurate pe niveluri cognitive (cunoaștere, aplicare și integrare/transfer), astfel încât să permită aprecierea obiectivă a competențelor dobândite de elevi.

Instituțiile de învățământ au asigurat desfășurarea evaluărilor în condiții regulamentare, iar profesorii au completat formularele de analiză a rezultatelor prin intermediul platformei Google Forms, ceea ce a permis centralizarea și analiza statistică a datelor la nivel raional.

Elevii care învață în baza Planului Educațional Individualizat (PEI) au susținut probe adaptate, elaborate de cadrele didactice conform recomandărilor metodologice.

III. ANALIZA REZULTATELOR

Fizică, clasa a VII-a

În conformitate cu Planul de activitate al Direcției Generale Învățământ Cantemir pentru anul de studii 2025–2026, la data de 18 mai 2026 a fost organizată și desfășurată evaluarea sumativă semestrială la disciplina Fizică pentru elevii claselor a VII-a din instituțiile de învățământ ale raionului Cantemir.

Evaluarea a avut drept scop verificarea nivelului de formare a competențelor specifice disciplinei Fizică, prevăzute de Curriculumul Național pentru învățământul gimnazial (ediția 2019), precum și aprecierea gradului de realizare a obiectivelor de învățare pentru semestrul al II-lea. Totodată, aceasta a urmărit să ofere o imagine clară asupra progresului școlar al elevilor și asupra eficienței procesului de predare–învățare desfășurat pe parcursul semestrului.

Testul de evaluare a inclus itemi care au solicitat utilizarea cunoștințelor și deprinderilor formate în cadrul unităților de învățare studiate. Elevii au avut de rezolvat sarcini ce au vizat aplicarea noțiunilor referitoare la lucru mecanic și putere,

presiunea în lichide și gaze, forța arhimedică, mecanismele simple, energia mecanică, legea conservării energiei, precum și rezolvarea unor probleme cu caracter practic prin utilizarea relațiilor și formulelor fizice studiate.

Prin această evaluare s-a urmărit nu doar verificarea cunoștințelor teoretice, ci și capacitatea elevilor de a aplica noțiunile învățate în situații concrete, de a interpreta fenomene fizice, de a efectua calcule și de a argumenta soluțiile propuse. De asemenea, au fost evaluate abilitățile de analiză, investigare și rezolvare de probleme, competențe esențiale pentru formarea culturii științifice și a gândirii logice a elevilor.

Rezultatele obținute oferă informații relevante privind nivelul de pregătire al elevilor și permit identificarea atât a aspectelor care au fost bine însușite, cât și a conținuturilor care necesită consolidare. Analiza acestora contribuie la evidențierea punctelor forte și a dificultăților întâmpinate de elevi, oferind cadrelor didactice posibilitatea de a adapta strategiile de predare și de a planifica activități suplimentare de recuperare, consolidare sau aprofundare. În același timp, datele obținute în urma evaluării reprezintă un instrument important pentru monitorizarea calității procesului educațional și pentru luarea unor decizii pedagogice bazate pe rezultate concrete. Astfel, evaluarea semestrială constituie un reper valoros în procesul de îmbunătățire continuă a actului didactic și de asigurare a unui învățământ de calitate, orientat spre dezvoltarea competențelor necesare elevilor în viața școlară și socială.

Scopul evaluării

Evaluarea semestrială are ca scop determinarea gradului de formare și dezvoltare a competențelor specifice la disciplina Fizică prevăzute de Curriculumul Național pentru clasa a VII-a, prin valorificarea cunoștințelor, capacităților și atitudinilor dobândite în semestrul al II-lea și aplicarea acestora în situații experimentale și probleme practice.

Unități de competență

1. Utilizarea limbajului specific fizicii și a unităților de măsură pentru descrierea și explicarea fenomenelor fizice.
2. Aplicarea relațiilor și formulelor fizice în rezolvarea problemelor și interpretarea rezultatelor obținute.
3. Explicarea fenomenelor și proceselor fizice pe baza conceptelor, principiilor și legilor studiate.
4. Analizarea și interpretarea situațiilor practice prin utilizarea cunoștințelor din domeniul mecanicii.
5. Utilizarea mecanismelor simple și explicarea rolului acestora în activitatea umană.
6. Aplicarea principiului conservării energiei și a relațiilor dintre diferitele forme de energie în situații concrete.
7. Manifestarea interesului pentru cunoașterea și explicarea fenomenelor din mediul înconjurător prin metode specifice fizicii.

Obiective operaționale

Elevul va fi capabil:

- să identifice adevărul unor afirmații referitoare la lucru mecanic, putere, presiune și forța arhimedică;
- să utilizeze corect terminologia și noțiunile specifice fenomenelor studiate;
- să completeze enunțuri și relații fizice utilizând conceptele învățate;
- să efectueze transformări ale unităților de măsură în Sistemul Internațional;
- să recunoască și să caracterizeze mecanisme simple și condițiile de echilibru ale acestora;
- să reprezinte forțele care acționează asupra corpurilor și să utilizeze formulele corespunzătoare;
- să calculeze lucrul mecanic, puterea, forța și viteza în situații practice;
 - să determine energia cinetică și energia potențială și să aplice legea conservării energiei mecanice;
- să calculeze presiunea exercitată de un corp asupra unei suprafețe;
- să argumenteze și să redacteze corect rezolvările problemelor propuse.

Evaluarea sumativă la disciplina Fizică, destinată elevilor clasei a VII-a, a fost elaborată în conformitate cu prevederile Curriculumului Național la Fizică (ediția 2019), având în vedere particularitățile de vârstă ale elevilor, nivelul lor de dezvoltare cognitivă și competențele specifice ce urmează a fi formate și dezvoltate la această treaptă de școlaritate. Testul a fost conceput într-o formă clară, accesibilă și coerentă, astfel încât cerințele formulate să fie înțelese și interpretate corect de către toți elevii.

Structura testului a cuprins 7 itemi, variați din punctul de vedere al tipologiei și al gradului de complexitate. Aceștia au inclus itemi cu alegerea răspunsului corect, itemi de completare, exerciții de transformare a unităților de măsură, sarcini de identificare și analiză a mecanismelor simple, precum și probleme de calcul care au solicitat aplicarea cunoștințelor fizice în situații practice. Prin intermediul acestora au fost evaluate atât cunoștințele teoretice ale elevilor, cât și capacitatea de analiză, interpretare și rezolvare de probleme.

Conținutul itemilor a fost selectat din unitățile de învățare studiate în semestrul al II-lea și a vizat lucrul mecanic și puterea, presiunea, forța arhimedică, mecanismele simple, energia mecanică, conservarea energiei și aplicarea relațiilor fizice în rezolvarea problemelor. De asemenea, au fost incluse sarcini care au urmărit dezvoltarea capacității de aplicare a cunoștințelor în contexte apropiate de viața reală și de interpretare a fenomenelor fizice întâlnite în practică.

Gradul de dificultate al evaluării a fost unul mediu, itemii fiind organizați progresiv, de la sarcini mai simple la sarcini care au necesitat un nivel mai înalt de analiză, calcul și aplicare a cunoștințelor. Testul a fost proiectat astfel încât să ofere fiecărui elev posibilitatea de a demonstra nivelul competențelor dobândite, dar și să permită evidențierea diferențelor de performanță în funcție de gradul de pregătire și de nivelul de dezvoltare a competențelor specifice disciplinei Fizică.

Evaluarea s-a desfășurat în 24 de instituții de învățământ din raionul Cantemir.

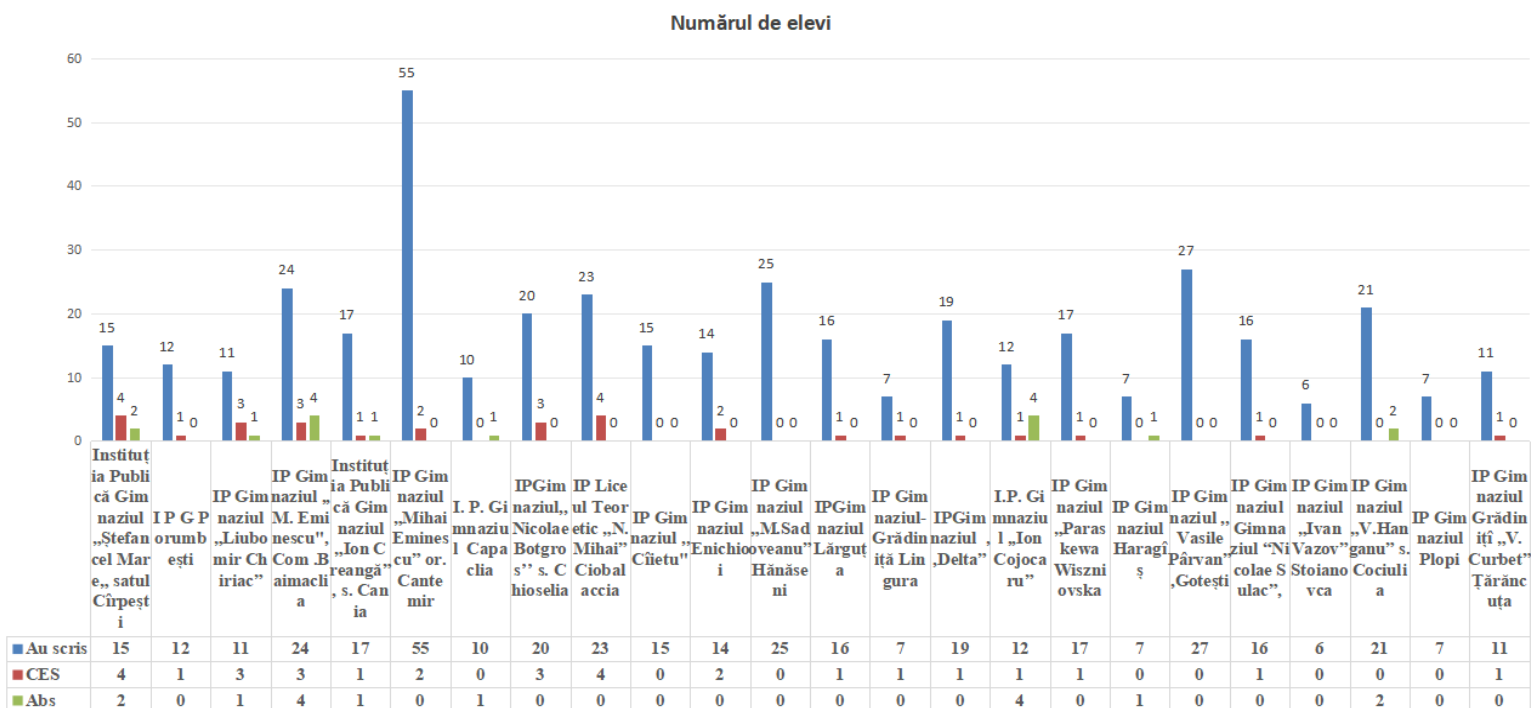

Figura 1: Date statistice cu privire la numărul de elevi participanți la evaluare din totalul de 453 elevi

Numărul total de elevi în aceste instituții este de 453, dintre care 407 elevi au scris evaluarea sumativă la fizică, ceea ce constituie 89,84% din numărul total. 3,53 % - 16 elevi au absentat, iar 6,62 % - 30 elevi sunt cu plan educațional individualizat.

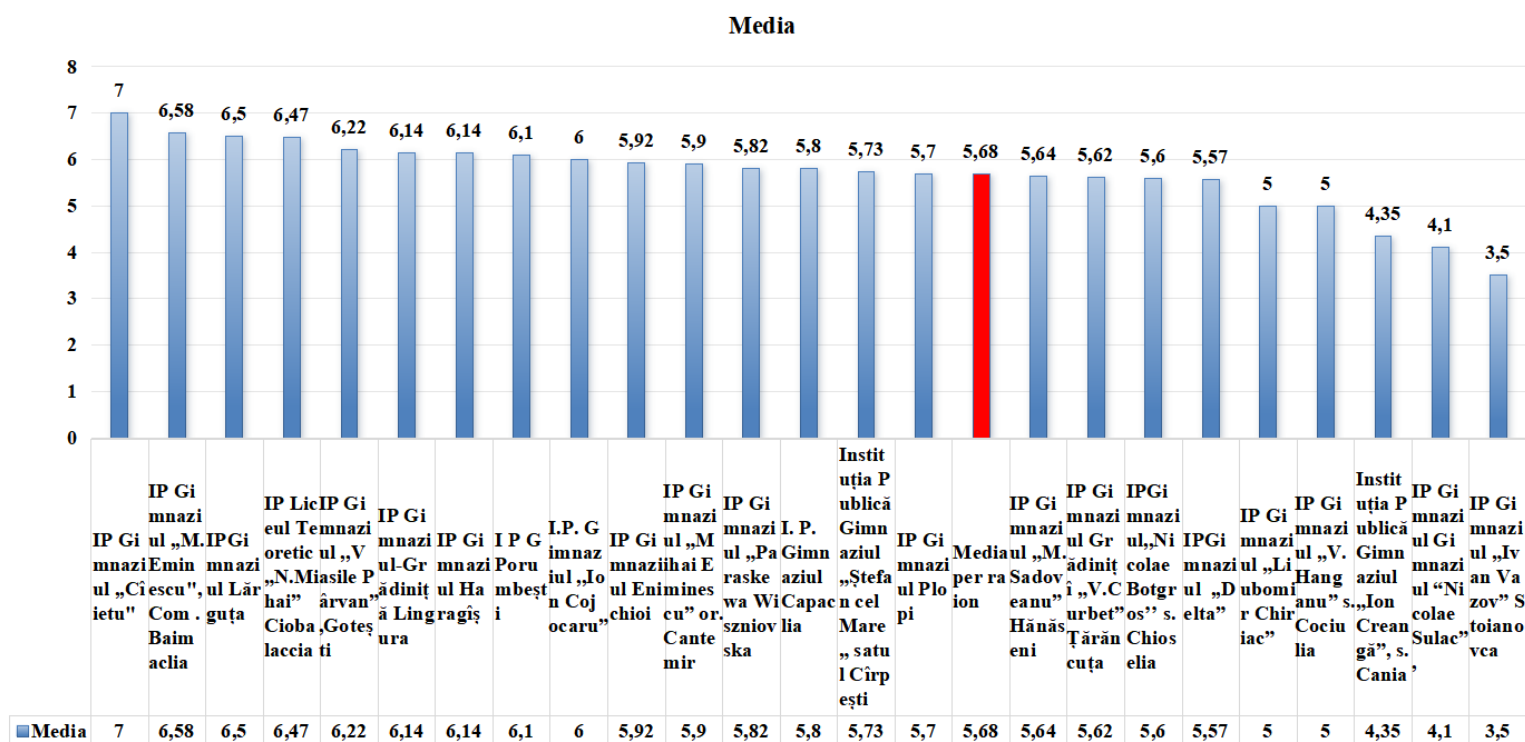
Media generală pe raion este de - 5,68

Mediana - 6

Modulul – 5

Nota medie per instituție și față de nota medie per raion

Figura 2: Nota medie obținută de instituții în urma evaluării sumative la fizică

Analiza rezultatelor obținute la evaluarea sumativă la disciplina Fizica, clasa a VII-a, evidențiază diferențe semnificative între instituțiile de învățământ din raion. În urma centralizării datelor, se observă variații ale performanțelor elevilor, ceea ce reflectă atât nivelul de pregătire al acestora, cât și eficiența procesului instructiv-educativ desfășurat în cadrul fiecărei instituții.

Cea mai ridicată medie a fost înregistrată de IPG „Cîietu”, cu valoarea de **7,00**, instituția ocupând primul loc la nivel raional. Pe următoarele poziții se situează IPG „M. Eminescu” Baimaclia cu media 6,58, IPG cu 6,50, IPLT „N. Mihailescu” Ciobalaccia cu 6,47, IPG „V. Pârvan” Goțești cu 6,22, precum și IPGG Lingura și IPG Haragîș, ambele cu media 6,14. Aceste rezultate demonstrează un nivel bun de pregătire a elevilor și o valorificare eficientă a conținuturilor curriculare la disciplina Fizica.

Media generală la nivel de raion este de 5,68. Din totalul celor 24 de instituții participante, 15 instituții au obținut medii peste media raională, iar 8 instituții s-au situat sub această valoare, în timp ce o instituție a înregistrat exact media raională. Aceste date indică o distribuție relativ echilibrată a performanțelor, cu o ușoară predominare a instituțiilor care au depășit media raională.

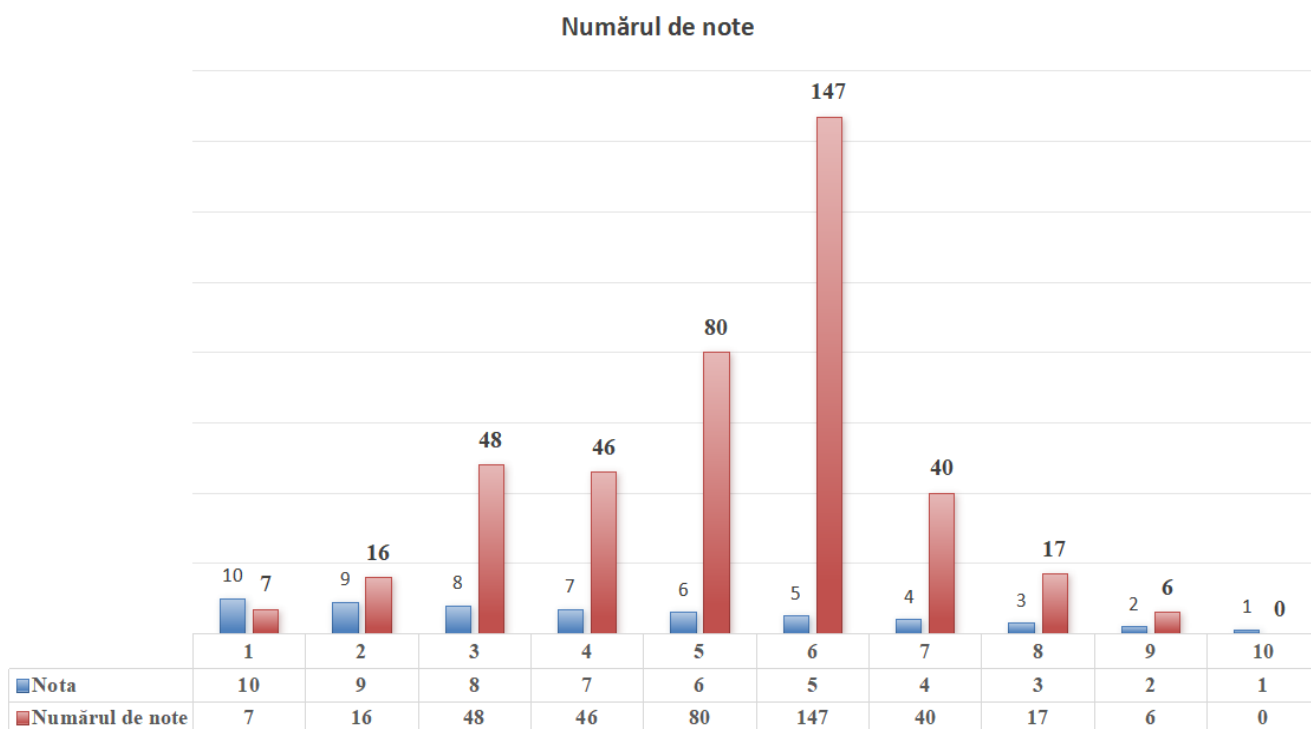
În apropierea mediei raionale se află IPG Plopi (5,70), IPG „Ștefan cel Mare” s. Cîrpești (5,73), IPG Capaclia (5,80), IPG „Paraskewa Wiszniovska” (5,82), IPG „M. Eminescu” Cantemir (5,90) și IPG Enichioi (5,92). Aceste instituții au obținut rezultate apropiate de media raională, demonstrând un nivel satisfăcător de formare a competențelor specifice disciplinei.

Sub media raională se situează IPG „M. Sadoveanu” Hănăseni (5,64), IPGG „V. Curbet” Țărăncuța (5,62), IPG „Nicolae Botgros” Chioselia (5,60) și IPG „Delta” Tartaul (5,57). Rezultate mai modeste au fost înregistrate de IPG „Liubomir Chiriac” și IPG „V. Hanganu” Cociulia (câte 5,00), IPG „Ion Creangă” Cania (4,35) și IPG „Nicolae Sulac” (4,10).

Cea mai scăzută medie a fost înregistrată de IPG „Ivan Vazov” Stoianovca, cu valoarea de 3,50. Acest rezultat, alături de celelalte valori aflate semnificativ sub media raională, evidențiază necesitatea implementării unor măsuri de remediere și sprijin educațional, orientate spre consolidarea competențelor elevilor și reducerea dificultăților de învățare.

În concluzie, rezultatele evaluării sumative la disciplina Fizica, clasa a VII-a, reflectă un nivel general de performanță satisfăcător, cu diferențe vizibile între instituțiile de învățământ. Valorificarea experienței instituțiilor cu rezultate înalte, schimbul de bune practici și aplicarea unor strategii eficiente de recuperare și sprijin pentru elevii cu dificultăți pot contribui la îmbunătățirea performanțelor școlare la nivelul întregului raion.

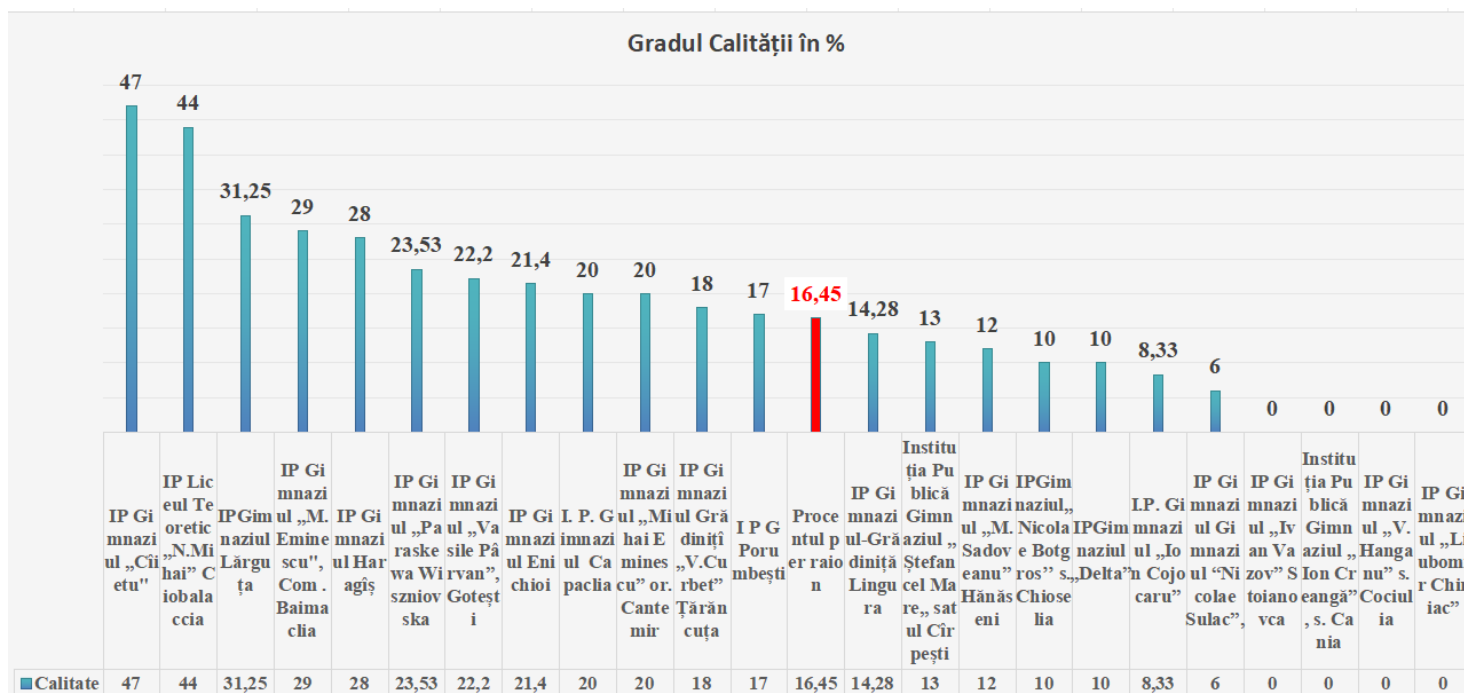
Figura 3. Notele acumulate

Din figura 3 putem observa numărul de note obținute de cei 407 elevi care au realizat evaluarea la fizică.

Majoritatea elevilor au obținut nota 5 (147 elevi), ceea ce arată un nivel satisfăcător de pregătire. Un număr mai mic de elevi (63) au luat note sub 5, indicând dificultăți în înțelegerea materiei, iar 197 de elevi au obținut note peste 5, dintre care 23 au avut note maxime (9 și 10). Distribuția arată că majoritatea elevilor se situează în jurul mediei, cu performanțe foarte bune obținute de un grup redus.

Figura 4. Gradul calității învățării

Din analiza datelor prezentate în figura 4 se constată că cel mai înalt grad al calității rezultatelor a fost înregistrat la IPG „Cîietu”, cu valoarea de 47%, urmat de IPLT „M. Mihai” Ciobalaccia cu 44%. Aceste rezultate demonstrează că o pondere semnificativă a elevilor evaluați a obținut note de performanță (8, 9 și 10), reflectând un nivel bun de pregătire la disciplina Fizica.

Pe următoarele poziții se situează IPG Lărguța cu 31,25%, IPG „M. Eminescu” Baimaclia cu 29%, IPG Haragîș cu 28%, IPG „Paraskewa Wiszniowska” cu 23,53%, IPG „V. Pârvan” Goțești cu 22,2%, IPG Enichioi cu 21,4%, precum și IPG Capaclia și IPG „M. Eminescu” Cantemir, fiecare cu câte 20%. Aceste instituții au înregistrat un nivel al calității peste media raională, evidențiind rezultate bune și foarte bune ale elevilor.

Gradul calității la nivel raional este de 16,45%, valoare evidențiată și în figura prezentată. Peste această medie se situează 12 instituții de învățământ, în timp ce restul instituțiilor au înregistrat valori egale sau inferioare mediei raionale.

În apropierea mediei raionale se află IPGG „V. Curbet” Țărăncuța cu 18%, IPG Porumbesci cu 17% și IPGG Lingura cu 14,28%. Aceste rezultate indică un nivel satisfăcător al performanțelor elevilor, însă evidențiază și necesitatea consolidării competențelor pentru creșterea ponderii notelor de performanță.

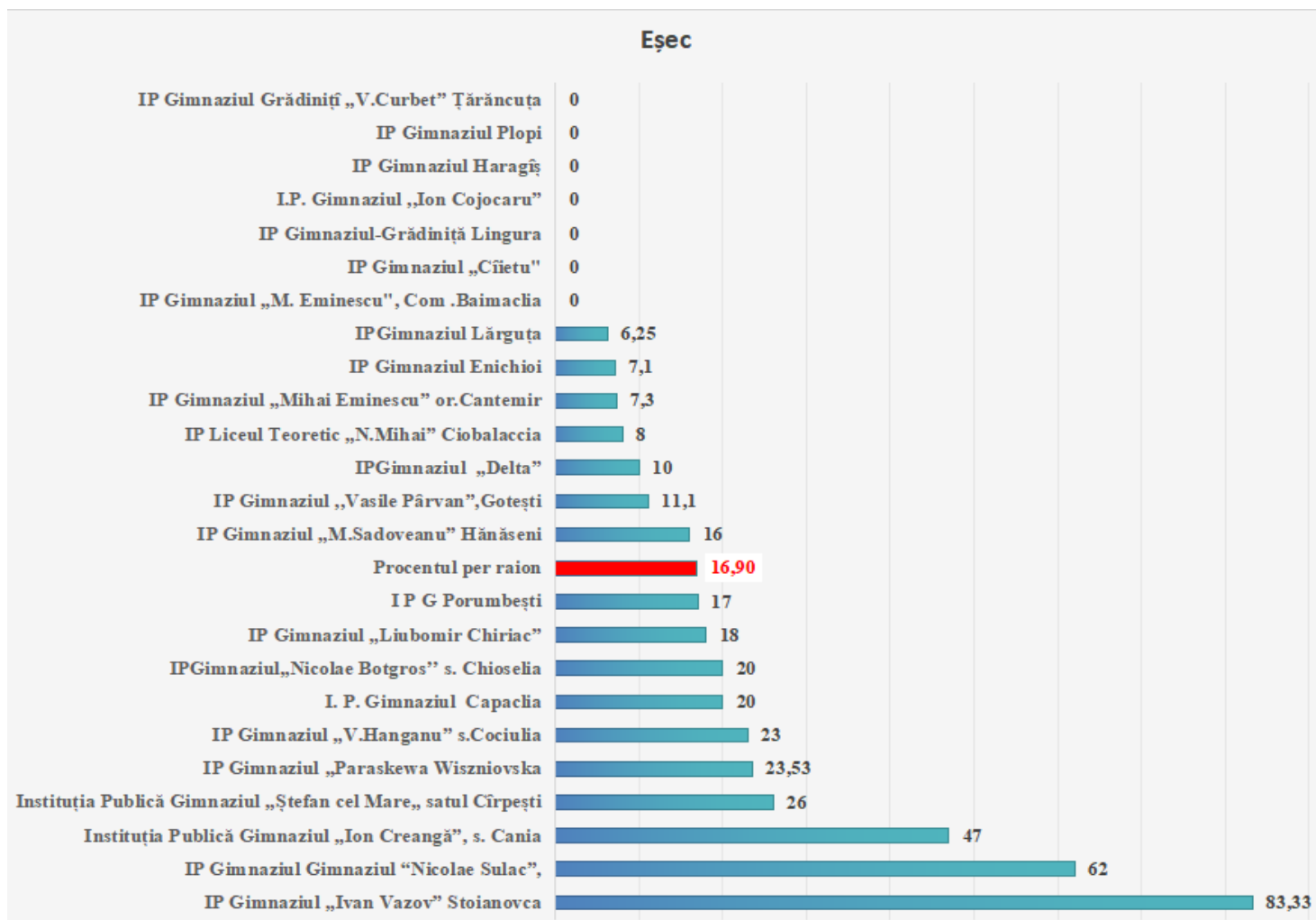
Sub media raională se situează IPG „Ștefan cel Mare” Cîrpești cu 13%, IPG „M. Sadoveanu” Hănăseni cu 12%, IPG „Nicolae Botgros” Chioselia și IPG „Delta”, fiecare cu 10%, precum și IPG „Ion Cojocaru” cu 8,33% și IPG „Nicolae Sulac” cu 6%. La polul opus se află IPG „Ivan Vazov” Stoianovca, IPG „Ion Creangă” Cania, IPG „V. Hanganu” Cociulia și IPG „Liubomir Chiriatic”, unde gradul calității este de 0%, fapt ce indică absența notelor de 8, 9 și 10 în cadrul acestor instituții.

Per ansamblu, datele evidențiază diferențe considerabile între instituțiile de învățământ în ceea ce privește ponderea elevilor care au obținut rezultate de performanță la disciplina Fizica. Aceste diferențe sugerează necesitatea valorificării experiențelor și bunelor practici din instituțiile cu rezultate înalte, precum și

implementarea unor măsuri de sprijin și recuperare în instituțiile cu rezultate mai modeste.

În concluzie, gradul calității de 16,45% la nivel raional reflectă un nivel moderat al performanțelor elevilor la disciplina Fizica. Deși unele instituții înregistrează rezultate foarte bune, existența unui număr semnificativ de instituții cu valori reduse sau nule ale indicatorului calității evidențiază necesitatea unor intervenții educaționale orientate spre creșterea performanței și reducerea discrepanțelor dintre instituțiile de învățământ.

Figura 5. Eșecul învățării

Analiza datelor prezentate în figura 5 evidențiază diferențe semnificative între instituțiile de învățământ în ceea ce privește gradul eșecului școlar la evaluarea sumativă la disciplina Fizica. Indicatorul reflectă ponderea elevilor care au obținut rezultate insuficiente și oferă o imagine relevantă asupra dificultăților întâmpinate de elevi în procesul de învățare.

Gradul mediu al eșecului la nivel raional este de 16,90%. Acest rezultat indică faptul că aproximativ unul din șase elevi evaluați nu a reușit să atingă nivelul minim de performanță prevăzut de curriculum.

Cel mai înalt grad al eșecului a fost înregistrat la IPG „Ivan Vazov” Stoianovca, cu 83,33%, ceea ce înseamnă că peste patru cincimi dintre elevii evaluați

au obținut note insuficiente. Pe următoarele poziții se situează IPG „Nicolae Sulac” cu 62% și IPG „Ion Creangă” Cania cu 47%. Aceste rezultate evidențiază dificultăți majore în însușirea conținuturilor disciplinei și necesitatea unor intervenții educaționale urgente.

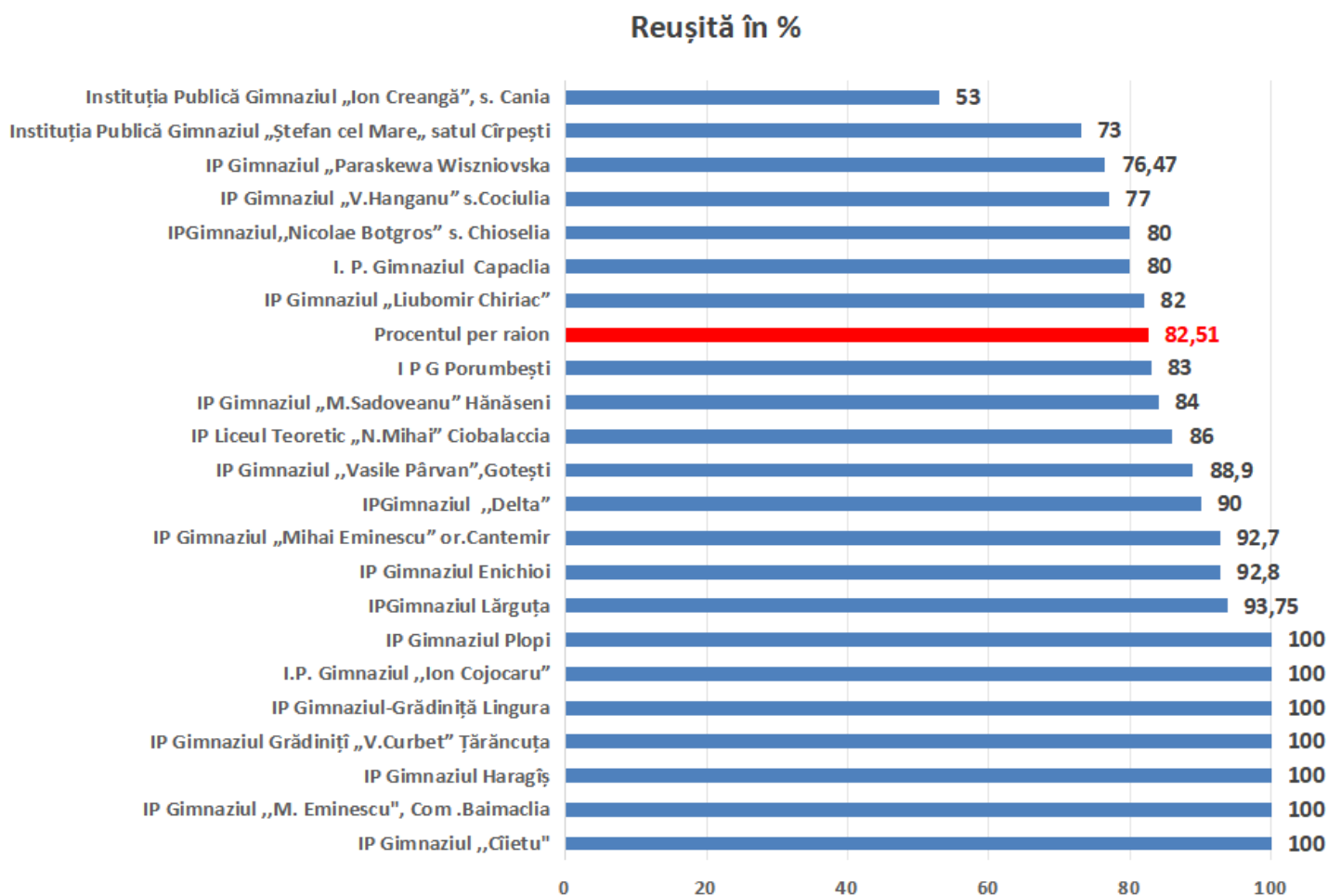
Valori ridicate ale eșecului au fost înregistrate și la IPG „Ștefan cel Mare” Cîrpești (26%), IPG „P. Wiszniovska” (23,53%), IPG „V. Hanganu” Cociulia (23%), IPG Capaclia și IPG „N. Botgros” Chioselia (câte 20%), precum și IPG „L. Chiriac” (18%) și IPG Porumbesti (17%).

Sub media raională a eșecului se situează IPG „M. Sadoveanu” Hănăseni (16%), IPG „V. Pârvan” Goțești (11,1%), IPG „Delta” (10%), IPLT „N. Mihai” Ciobalaccia (8%), IPG „Mihai Eminescu” Cantemir (7,3%), IPG Enichioi (7,1%) și IPG Lărguța (6,25%).

La polul opus se află IPGG „V. Curbet” Țărăncuța, IPG Plopi, IPG Haragîș, IPG „Ion Cojocaru”, IPGG Lingura, IPG „Cîietu” și IPG „M. Eminescu” Baimaclia, unde gradul eșecului este de 0%, ceea ce demonstrează că niciun elev nu a obținut note insuficiente în cadrul evaluării.

În ansamblu, rezultatele evidențiază existența unor discrepanțe considerabile între instituțiile de învățământ. În timp ce mai multe școli nu au înregistrat niciun caz de eșec școlar, alte instituții se confruntă cu ponderi foarte ridicate ale rezultatelor insuficiente. Această situație subliniază necesitatea implementării unor măsuri de sprijin, recuperare și monitorizare a progresului școlar, precum și valorificarea experiențelor instituțiilor cu rezultate bune, în vederea reducerii gradului eșecului și îmbunătățirii performanțelor elevilor la disciplina Fizica.

Figura 6. Reușita învățării

Analiza datelor prezentate în figura privind reușita elevilor evidențiază diferențe considerabile între instituțiile de învățământ din raion în ceea ce privește nivelul de promovare la evaluare. Reușita variază între 53% și 100%, ceea ce reflectă existența unor discrepanțe semnificative între rezultatele obținute de elevi. În același timp, procentul mediu pe raion constituie 82,51%, indicând un nivel general bun al performanțelor școlare.

Cel mai redus nivel al reușitei este înregistrat la IPG „Ion Creangă” s. Cania, cu 53%, urmat de IPG „Ștefan cel Mare” s. Cîrpești cu 73% și IPG „Paraskewa Wiszniovska” cu 76,47%. Aceste rezultate arată că o parte importantă dintre elevi nu au atins nivelul de performanță așteptat, ceea ce impune măsuri suplimentare de recuperare și consolidare a competențelor de bază. În categoria instituțiilor cu reușită moderată se încadrează IPG „V. Hanganu” s. Cociulia (77%), IPG „Nicolae Botgros” s. Chioselia (80%), IPG Capaclia (80%), IPG „Liubomir Chiriac” (82%), IPG Porumbesci (83%), IPG „M. Sadoveanu” Hănăseni (84%), IPLT „N. Mihai” Ciobalaccia (86%) și IPG „Vasile Pârvan” Gotești (88,9%). Aceste instituții obțin rezultate apropiate sau peste media raională, demonstrând un nivel satisfăcător de pregătire a elevilor, dar și existența unor rezerve de îmbunătățire.

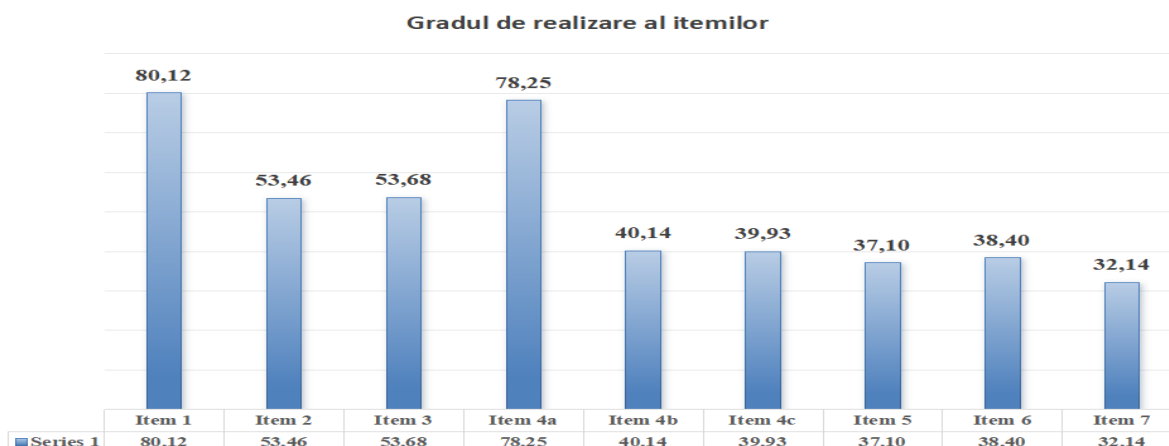
Un nivel înalt al reușitei este atestat la IPG „Delta” (90%), IPG „Mihai Eminescu” or. Cantemir (92,7%), IPG Enichioi (92,8%) și IPG Lărguța (93,75%). Rezultatele acestor instituții demonstrează o bună organizare a procesului educațional și un nivel ridicat de pregătire a elevilor pentru evaluare.

Cele mai bune rezultate sunt înregistrate de instituțiile care au obținut 100% reușită, ceea ce înseamnă că toți elevii evaluați au promovat testarea. Aceste instituții sunt: IPG Plopi, IPG „Ion Cojocaru”, IPGG Lingura, IPG Grădiniță „V. Curbet” Țărăncuța, IPG Haragiș, IPG „M. Eminescu” com. Baimaclia și IPG „Cietu”. Aceste rezultate reprezintă exemple de bună practică și confirmă eficiența strategiilor didactice aplicate în aceste instituții.

Comparativ cu media raională de 82,51%, se constată că un număr important de instituții se situează peste acest nivel, ceea ce reflectă tendințe pozitive în procesul educațional. Totuși, diferența de 47 puncte procentuale dintre instituția cu cea mai mică reușită (53%) și cele cu reușită maximă (100%) evidențiază necesitatea implementării unor măsuri diferențiate de sprijin și monitorizare.

În concluzie, rezultatele obținute indică un nivel general bun al reușitei școlare la nivel raional, media de 82,51% demonstrând că majoritatea elevilor au atins competențele evaluate. Pentru creșterea performanțelor este necesară valorificarea experienței instituțiilor cu rezultate foarte bune, promovarea schimbului de bune practici, monitorizarea sistematică a progresului elevilor și acordarea unui sprijin suplimentar instituțiilor care înregistrează rezultate sub media raională. Aceste măsuri vor contribui la reducerea diferențelor dintre instituții și la îmbunătățirea calității educației.

Figura 7: Gradul de realizare a itemilor în %

Analiza datelor prezentate în figura privind gradul de realizare a itemilor (%) evidențiază niveluri diferite de performanță ale elevilor în raport cu sarcinile propuse în cadrul evaluării. Valorile obținute variază între 32,14% și 80,12%, ceea ce indică existența unor itemi accesibili, dar și a unor itemi care au ridicat dificultăți considerabile pentru elevi.

Cel mai înalt grad de realizare este înregistrat la itemul 1, cu 80,12%, demonstrând că majoritatea elevilor au reușit să rezolve corect această sarcină. Rezultatul reflectă o bună stăpânire a competențelor evaluate și o înțelegere adecvată a conținuturilor vizate. Un nivel foarte ridicat al realizării se observă și la itemul 4a, cu 78,25%, ceea ce confirmă faptul că elevii au întâmpinat puține dificultăți în rezolvarea acestei cerințe.

Un nivel mediu de realizare se constată la itemul 3 (53,68%) și itemul 2 (53,46%), unde peste jumătate dintre elevi au demonstrat competențele necesare

pentru rezolvarea sarcinilor. Aceste rezultate indică o însușire satisfăcătoare a conținuturilor evaluate, însă relevă și necesitatea consolidării anumitor cunoștințe pentru o parte dintre elevi.

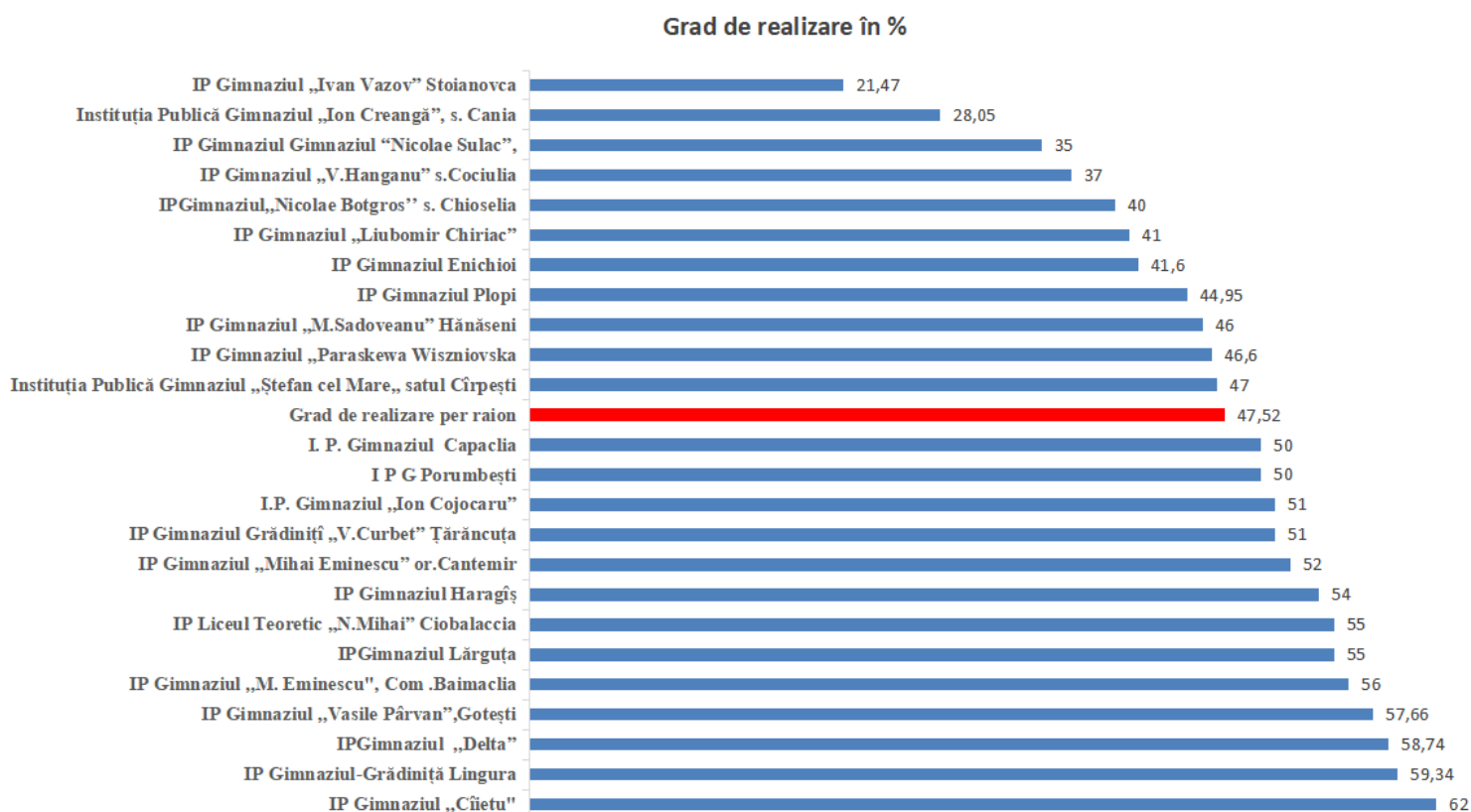
La polul opus se situează itemul 7, care înregistrează cel mai redus grad de realizare, de doar 32,14%. Acest rezultat evidențiază dificultăți majore în rezolvarea sarcinii respective și sugerează necesitatea unei analize aprofundate a competențelor evaluate prin acest item. De asemenea, valori scăzute se atestă la itemul 5 (37,10%), itemul 6 (38,40%), itemul 4c (39,93%) și itemul 4b (40,14%), unde mai puțin de jumătate dintre elevi au reușit să ofere răspunsuri corecte.

Din perspectiva distribuției rezultatelor, se observă că doar patru itemi (1, 2, 3 și 4a) au înregistrat un grad de realizare de peste 50%, în timp ce cinci itemi (4b, 4c, 5, 6 și 7) se situează sub acest prag. Diferența de aproximativ 48 de puncte procentuale dintre itemul cu cea mai mare realizare (itemul 1 – 80,12%) și cel cu cea mai mică realizare (itemul 7 – 32,14%) reflectă variații importante atât în nivelul de dificultate al sarcinilor, cât și în gradul de formare a competențelor evaluate.

Analiza subitemilor aferenți itemului 4 relevă diferențe semnificative între rezultate: dacă itemul 4a a fost rezolvat cu succes de majoritatea elevilor (78,25%), itemii 4b și 4c au înregistrat procente mult mai reduse (40,14% și 39,93%). Această discrepanță sugerează că anumite componente ale competenței evaluate au fost stăpânite mai bine decât altele și necesită intervenții didactice suplimentare.

În concluzie, rezultatele evidențiază un nivel general moderat al realizării itemilor, cu performanțe foarte bune la itemii 1 și 4a, rezultate satisfăcătoare la itemii 2 și 3 și dificultăți pronunțate la itemii 4b, 4c, 5, 6 și 7. Aceste constatări impun consolidarea competențelor asociate itemilor cu rezultate reduse, diversificarea strategiilor didactice și intensificarea activităților de exersare, remediere și pregătire pentru evaluările viitoare, astfel încât elevii să poată atinge un nivel mai înalt de performanță.

Figura 8: Gradul de realizare al evaluării

Analiza datelor prezentate în figura privind gradul de realizare (%) evidențiază diferențe considerabile între instituțiile de învățământ evaluate. Valorile înregistrate variază între 21,47% și 62%, ceea ce reflectă niveluri diferite de formare și aplicare a competențelor evaluate de către elevi.

Cel mai înalt grad de realizare este înregistrat la IP Gimnaziul „Ciiețu”, cu 62%, urmat de IP Gimnaziul-Grădiniță Lingura – 59,34%, IP Gimnaziul „Delta” – 58,74%, IP Gimnaziul „Vasile Pârvan” Gotești – 57,66% și IP Gimnaziul „M. Eminescu” com. Baimaclia – 56%. Aceste instituții demonstrează un nivel ridicat de realizare a sarcinilor propuse, ceea ce indică o bună stăpânire a competențelor evaluate și o eficiență sporită a procesului instructiv-educativ.

Rezultate bune, situate peste media raională, au obținut și IP Liceul Teoretic „N. Mihai” Ciobalaccia și IP Gimnaziul Lărguța (câte 55%), IP Gimnaziul Haragîș (54%), IP Gimnaziul „Mihai Eminescu” or. Cantemir (52%), precum și IP Gimnaziul-Grădiniță „V. Curbet” Țărăncuța și I.P. Gimnaziul „Ion Cojocaru” (câte 51%). Aceste rezultate indică un nivel satisfăcător al competențelor evaluate și o pregătire relativ bună a elevilor.

Media raională a gradului de realizare constituie 47,52%, ceea ce arată că, la nivel de raion, elevii au realizat puțin sub jumătate din sarcinile propuse. În apropierea acestei valori se situează Instituția Publică Gimnaziul „Ștefan cel Mare” s. Cîrpești (47%), IP Gimnaziul „Paraskewa Wiszniovskă” (46,6%), IP Gimnaziul „M. Sadoveanu” Hănăseni (46%) și IP Gimnaziul Plopi (44,95%). Aceste rezultate reflectă un nivel mediu al realizării competențelor evaluate.

La polul opus se află instituțiile cu cele mai reduse valori ale gradului de realizare. Cel mai scăzut rezultat este înregistrat la IP Gimnaziul „Ivan Vazov”

Stoianovca, cu 21,47%, urmat de Instituția Publică Gimnaziul „Ion Creangă” s. Cania – 28,05%, IP Gimnaziul „Nicolae Sulac” – 35%, IP Gimnaziul „V. Hanganu” s. Cociulia – 37%, și IP Gimnaziul „Nicolae Botgros” s. Chioselia – 40%. Aceste rezultate evidențiază dificultăți semnificative în atingerea competențelor evaluate și necesitatea implementării unor măsuri de remediere și sprijin educațional.

Din totalul instituțiilor evaluate, 11 instituții au depășit media raională, în timp ce 12 instituții s-au situat sub această valoare, ceea ce denotă o distribuție relativ echilibrată a rezultatelor. Diferența de aproximativ 40,5 % dintre instituția cu cel mai mare grad de realizare (62%) și cea cu cel mai mic (21,47%) reflectă existența unor discrepanțe importante între nivelurile de performanță ale elevilor.

În concluzie, datele evidențiază un nivel general moderat al realizării competențelor evaluate la nivel raional. Deși există instituții care se apropie de pragul de 60% și demonstrează rezultate bune, majoritatea se încadrează în intervalul 40–55%, ceea ce sugerează necesitatea consolidării procesului de predare-învățare și a activităților de recuperare. Valorificarea experiențelor și bunelor practici din instituțiile cu rezultate superioare, alături de sprijinirea celor cu performanțe reduse, poate contribui la creșterea calității educației și la îmbunătățirea rezultatelor școlare la nivel raional.

Concluzii

Analiza rezultatelor evaluării sumative semestriale la disciplina Fizică, desfășurată în clasa a VII-a în instituțiile de învățământ din raionul Cantemir, oferă o imagine relevantă asupra nivelului de formare a competențelor specifice prevăzute de Curriculumul Național. Rezultatele obținute evidențiază un nivel general satisfăcător al performanțelor elevilor, reflectat prin media raională de **5,68**, mediana de **6** și rata reușitei de **82,51%**, ceea ce demonstrează că majoritatea elevilor au atins nivelul minim al competențelor evaluate.

Distribuția notelor indică o concentrare a rezultatelor în jurul notei 5, care reprezintă și modulul distribuției, confirmând existența unui nivel mediu de pregătire pentru un număr semnificativ de elevi. Totodată, aproape jumătate dintre elevii evaluați au obținut rezultate superioare pragului de promovare, iar un grup restrâns de elevi a demonstrat performanțe înalte, concretizate prin note de 9 și 10. Gradul calității la nivel raional, de **16,45%**, relevă existența unui potențial important de creștere a performanțelor școlare și necesitatea stimulării excelenței academice.

Analiza reușitei și a eșecului școlar evidențiază faptul că numeroase instituții au înregistrat rezultate foarte bune, unele atingând chiar **100% promovare**, ceea ce confirmă eficiența procesului instructiv-educativ și buna pregătire a elevilor. În același timp, existența unor instituții cu rate ridicate ale eșecului școlar și cu rezultate semnificativ sub media raională indică necesitatea implementării unor măsuri diferențiate de sprijin, recuperare și monitorizare a progresului școlar. Rezultatele privind gradul de realizare a itemilor permit identificarea competențelor mai bine dezvoltate și a celor care necesită consolidare. Elevii au demonstrat o bună stăpânire a sarcinilor care au vizat recunoașterea și aplicarea directă a cunoștințelor, în special la itemii 1 și 4a, unde gradul de realizare a depășit 78%. În schimb, itemii

care au solicitat analiză, argumentare, aplicarea relațiilor fizice în contexte complexe și rezolvarea problemelor au înregistrat rezultate mai reduse, evidențiind dificultăți în dezvoltarea competențelor de investigare, raționament și transfer al cunoștințelor în situații noi.

La nivel instituțional, gradul de realizare a evaluării variază între **21,47% și 62%**, ceea ce reflectă diferențe importante în nivelul de pregătire al elevilor și în eficiența strategiilor didactice aplicate. Instituțiile cu rezultate superioare constituie exemple de bună practică și pot servi drept modele pentru schimbul de experiență și dezvoltarea profesională a cadrelor didactice. În ansamblu, evaluarea confirmă existența unui nivel general moderat spre bun al competențelor formate la disciplina Fizică, dar evidențiază și discrepanțe între instituții și între diferitele categorii de competențe evaluate. Pentru îmbunătățirea rezultatelor școlare se impune consolidarea procesului de predare–învățare–evaluare prin aplicarea unor strategii didactice centrate pe competențe, dezvoltarea gândirii logice și a capacității de rezolvare a problemelor, intensificarea activităților practice și experimentale, precum și implementarea unor programe remediale eficiente pentru elevii aflați în dificultate.

Valorificarea bunelor practici din instituțiile cu rezultate înalte, monitorizarea continuă a progresului școlar și colaborarea activă dintre cadrele didactice, administrația școlară și factorii educaționali vor contribui la creșterea calității educației și la îmbunătățirea performanțelor elevilor la disciplina Fizică la nivelul raionului Cantemir.

MATEMATICĂ CLASA A VIII-A

În conformitate cu Planul de activitate al Direcției Generale Învățământ Cantemir pentru anul de studii 2025–2026, la data de 22 mai 2026 a fost organizată și desfășurată evaluarea sumativă semestrială la disciplina Matematică pentru elevii claselor a VIII-a din instituțiile de învățământ ale raionului Cantemir. Evaluarea a avut drept scop verificarea nivelului de formare a competențelor specifice disciplinei Matematică, prevăzute de Curriculumul Național pentru învățământul gimnazial (ediția 2019), precum și aprecierea gradului de realizare a obiectivelor de învățare pentru semestrul al II-lea. Totodată, aceasta a urmărit să ofere o imagine clară asupra progresului școlar al elevilor și asupra eficienței procesului de predare–învățare desfășurat pe parcursul semestrului.

Testul de evaluare a inclus itemi care au solicitat utilizarea cunoștințelor și a deprinderilor formate în cadrul unităților de învățare studiate. Elevii au avut de rezolvat sarcini ce au vizat aplicarea operațiilor și proprietăților numerelor reale, interpretarea și analiza funcției liniare pe baza reprezentării grafice, rezolvarea ecuațiilor și inegalităților, utilizarea relațiilor dintre elementele figurilor geometrice, precum și rezolvarea unor probleme cu caracter practic prin metode algebrice și geometrice.

Prin această evaluare s-a urmărit nu doar verificarea cunoștințelor teoretice, ci și capacitatea elevilor de a aplica noțiunile învățate în situații diverse, de a

argumenta rezolvările efectuate și de a utiliza un limbaj matematic corect. De asemenea, au fost evaluate abilitățile de analiză, raționament logic și rezolvare de probleme, competențe esențiale pentru formarea profilului absolventului de gimnaziu.

Rezultatele obținute oferă informații relevante privind nivelul de pregătire al elevilor și permit identificarea atât a aspectelor care au fost bine însușite, cât și a conținuturilor care necesită consolidare. Analiza acestora contribuie la evidențierea punctelor forte și a dificultăților întâmpinate de elevi, oferind cadrelor didactice posibilitatea de a adapta strategiile de predare și de a planifica activități suplimentare de recuperare, consolidare sau aprofundare.

În același timp, datele obținute în urma evaluării reprezintă un instrument important pentru monitorizarea calității procesului educațional și pentru luarea unor decizii pedagogice bazate pe rezultate concrete. Astfel, evaluarea semestrială constituie un reper valoros în procesul de îmbunătățire continuă a actului didactic și de asigurare a unui învățământ de calitate, orientat spre dezvoltarea competențelor necesare elevilor în viața școlară și socială.

Scopul evaluării

Evaluarea semestrială are ca scop determinarea gradului de formare și dezvoltare a competențelor specifice la matematică prevăzute de Curriculumul Național pentru clasa a VIII-a, prin valorificarea cunoștințelor, capacităților și atitudinilor dobândite în semestrul al II-lea și aplicarea acestora în contexte matematice și situații-problemă.

Unități de competență.

1. Utilizarea limbajului matematic, a relațiilor și proprietăților numerelor reale în diverse contexte.
2. Aplicarea proprietăților figurilor geometrice și a relațiilor metrice în rezolvarea problemelor.
3. Interpretarea și utilizarea reprezentărilor grafice ale funcțiilor pentru analiza fenomenelor matematice.
4. Rezolvarea ecuațiilor, inegalităților și a problemelor cu conținut practic prin metode algebrice adecvate.
5. Argumentarea și justificarea demersului de rezolvare utilizând raționamente matematice corecte.
6. Modelarea matematică a unor situații din viața cotidiană și interpretarea rezultatelor obținute.

Obiective operaționale:

Elevul va fi capabil:

- să identifice și să utilizeze proprietăți ale numerelor reale pentru completarea unor enunțuri matematice;
- să determine lungimi de segmente utilizând teorema lui Thales și proprietățile triunghiurilor;
- să interpreteze elementele caracteristice ale funcției liniare (coeficienți, zero, monotonie, pantă) pe baza reprezentării grafice;

- să rezolve ecuații în mulțimea numerelor reale și să verifice soluțiile obținute;
- să determine soluțiile unei inegalități și să selecteze valori care satisfac condițiile date;
- să aplice relațiile metrice în triunghiul dreptunghic și proprietățile triunghiului isoscel pentru calculul unor elemente necunoscute;
- să modeleze și să rezolve probleme practice prin construirea și rezolvarea unor relații sau ecuații;
- să redacteze clar, corect și argumentat rezolvările matematice.

Evaluarea sumativă la disciplina Matematică, destinată elevilor clasei a VIII-a, a fost elaborată în conformitate cu prevederile Curriculumului Național la Matematică (ediția 2019), având în vedere particularitățile de vârstă ale elevilor, nivelul lor de dezvoltare cognitivă și competențele specifice ce urmează a fi formate și dezvoltate la această treaptă de școlaritate. Testul a fost conceput într-o formă clară, accesibilă și coerentă, astfel încât cerințele formulate să fie înțelese și interpretate corect de către toți elevii.

Structura testului a cuprins 7 itemi, variați din punctul de vedere al tipologiei și al gradului de complexitate. Aceștia au inclus itemi cu răspuns scurt, itemi de completare, exerciții de calcul și interpretare, precum și probleme care au solicitat aplicarea cunoștințelor matematice în situații practice. Prin intermediul acestora au fost evaluate atât cunoștințele teoretice ale elevilor, cât și capacitatea de analiză, argumentare și rezolvare de probleme.

Conținutul itemilor a fost selectat din unitățile de învățare studiate în semestrul al II-lea și a vizat numerele reale, funcția liniară și interpretarea grafică a acesteia, ecuațiile și inegalitățile în mulțimea numerelor reale, relațiile de proporționalitate în triunghiuri, precum și aplicarea proprietăților și relațiilor geometrice în rezolvarea problemelor. De asemenea, au fost incluse sarcini care au urmărit dezvoltarea capacității de modelare matematică și utilizarea cunoștințelor în contexte apropiate de viața reală.

Gradul de dificultate al evaluării a fost unul mediu, itemii fiind organizați progresiv, de la sarcini mai simple la sarcini care au necesitat un nivel mai înalt de raționament și aplicare. Testul a fost proiectat astfel încât să ofere fiecărui elev posibilitatea de a demonstra nivelul competențelor dobândite, dar și să permită evidențierea diferențelor de performanță în funcție de gradul de pregătire și de nivelul de dezvoltare a competențelor matematice.

Evaluarea s-a desfășurat în 24 de instituții de învățământ din raionul Cantemir.

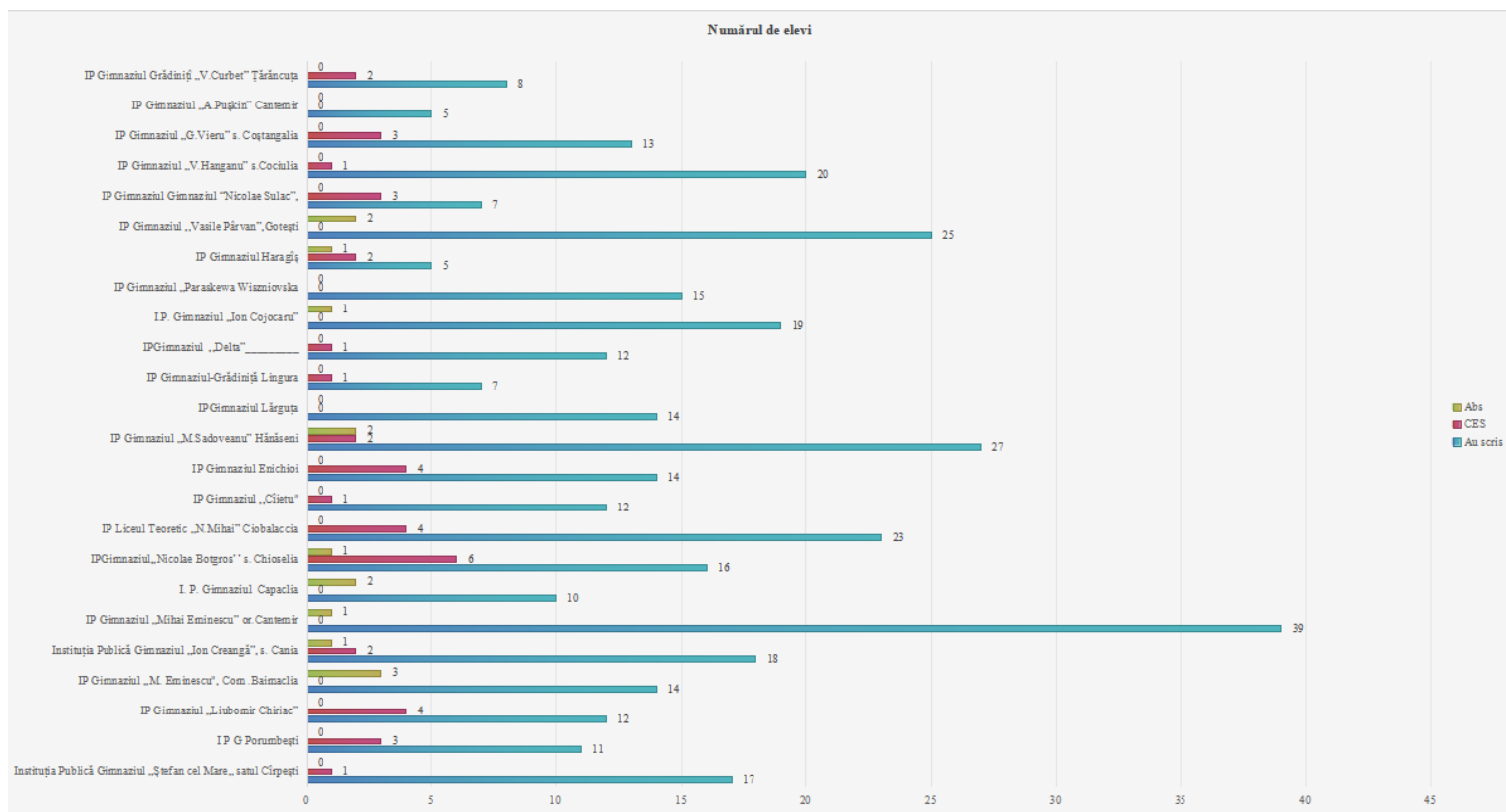

Figura 1: Date statistice cu privire la numărul de elevi participanți la evaluare din totalul de 417 elevi

Numărul total de elevi în aceste instituții este de 417, dintre care 363 elevi au scris evaluarea sumativă la matematică, ceea ce constituie 87,05% din numărul total. 3,35 % - 14 elevi au absentat, iar 9,59 % - 40 elevi sunt cu plan educațional individualizat.

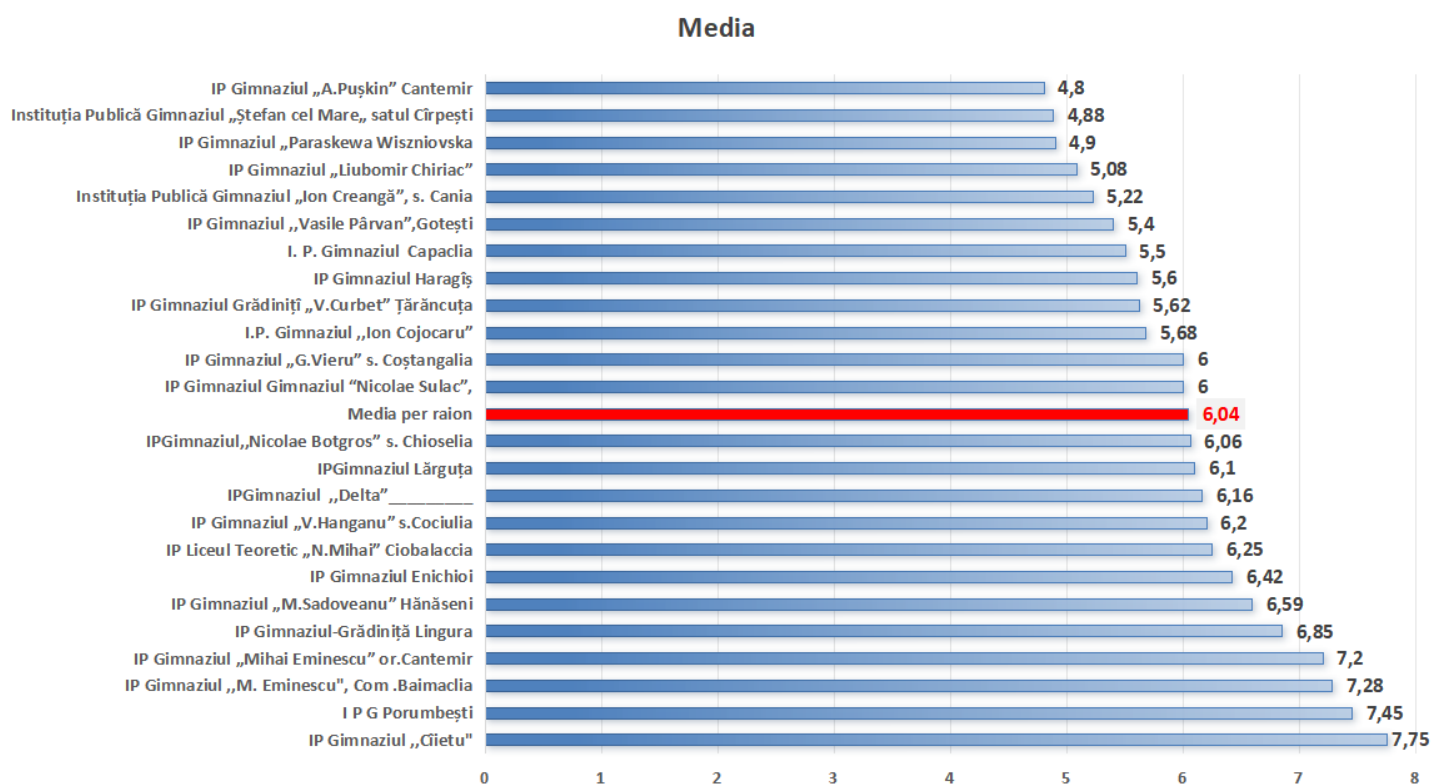
Media generală pe raion este de - 6,04

Mediana - 6

Modulul – 5

Nota medie per instituție și față de nota medie per raion

Figura 2: Nota medie obținută de instituții în urma evaluării sumative matematică

Analiza rezultatelor obținute la evaluarea sumativă la disciplina Matematică, clasa a VIII-a, evidențiază diferențe semnificative între instituțiile de învățământ din raion. În urma centralizării datelor, se observă variații ale performanțelor elevilor, ceea ce reflectă atât nivelul de pregătire al acestora, cât și eficiența procesului instructiv-educativ desfășurat în cadrul fiecărei instituții.

Cea mai ridicată medie a fost înregistrată de IP Gimnaziul „Cițetu”, cu valoarea de 7,75, poziționând această instituție pe primul loc la nivel raional și demonstrând un nivel foarte bun de pregătire a elevilor la disciplina Matematică. Pe următoarele poziții se situează IP Gimnaziul Porumbesci cu media 7,45, IP Gimnaziul „M. Eminescu” Baimaclia cu 7,28, IP Gimnaziul „Mihai Eminescu” Cantemir cu 7,20, IP Gimnaziul-Grădiniță Lingura cu 6,85 și IP Gimnaziul „M. Sadoveanu” Hănăseni cu 6,59. Aceste rezultate demonstrează o pregătire temeinică a elevilor și o preocupare constantă pentru dezvoltarea competențelor matematice.

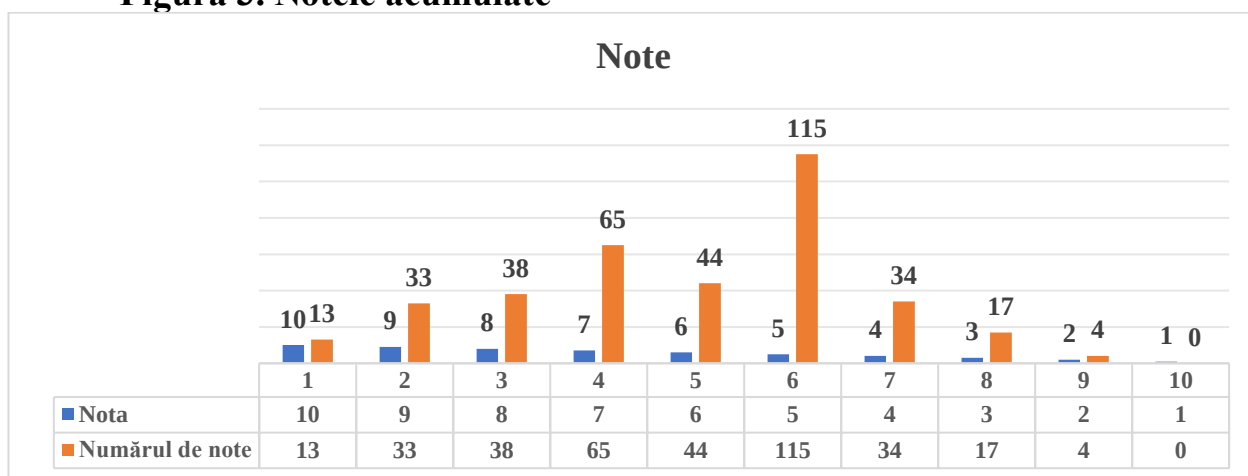
Media generală la nivel de raion este de 6,04. Din totalul instituțiilor participante, 12 instituții au obținut medii peste media raională, iar 12 instituții s-au situat sub această valoare, ceea ce indică o distribuție relativ echilibrată a performanțelor.

În apropierea mediei raionale se află IPG „Nicolae Botgros” Chioselia (6,06), IPG Lărguța (6,10), IPG „Delta” (6,16), IPG „V. Hanganu” din Cociulia (6,20), IPLT „N. Mihai” Ciobalaccia (6,25) și IPG Enichioi (6,42). Aceste instituții au obținut rezultate apropiate de media raională, demonstrând un nivel satisfăcător de formare a competențelor specifice disciplinei. Sub media raională se situează IPG „G. Vieru” Coștangalia și IPG „Nicolae Sulac” (câte 6,00), IPG „Ion Cojocaru” (5,68), IPGG „V. Curbet” Țărăncuța (5,62), IPG Haragiș (5,60), IPG Capaclia

(5,50), IPG „Vasile Pârvan” Goțești (5,40), IPG „Ion Creangă” Cania (5,22) și IPG „Liubomir Chiriac” (5,08). Cele mai scăzute rezultate au fost înregistrate de IPG „Paraskewa Wiszniovska” (4,90), IPG „Ștefan cel Mare” Cîrpești (4,88) și IPG „A. Pușkin” Cantemir (4,80). Aceste rezultate evidențiază necesitatea implementării unor măsuri de remediere și sprijin educațional, orientate spre consolidarea competențelor matematice și reducerea dificultăților de învățare.

În concluzie, rezultatele evaluării sumative la disciplina Matematică, clasa a VIII-a, reflectă un nivel general de performanță mediu spre bun, cu diferențe vizibile între instituțiile de învățământ. Valorificarea experienței instituțiilor cu rezultate înalte și aplicarea unor strategii eficiente de recuperare și sprijin pentru elevii cu dificultăți pot contribui la îmbunătățirea performanțelor școlare la nivelul întregului raion.

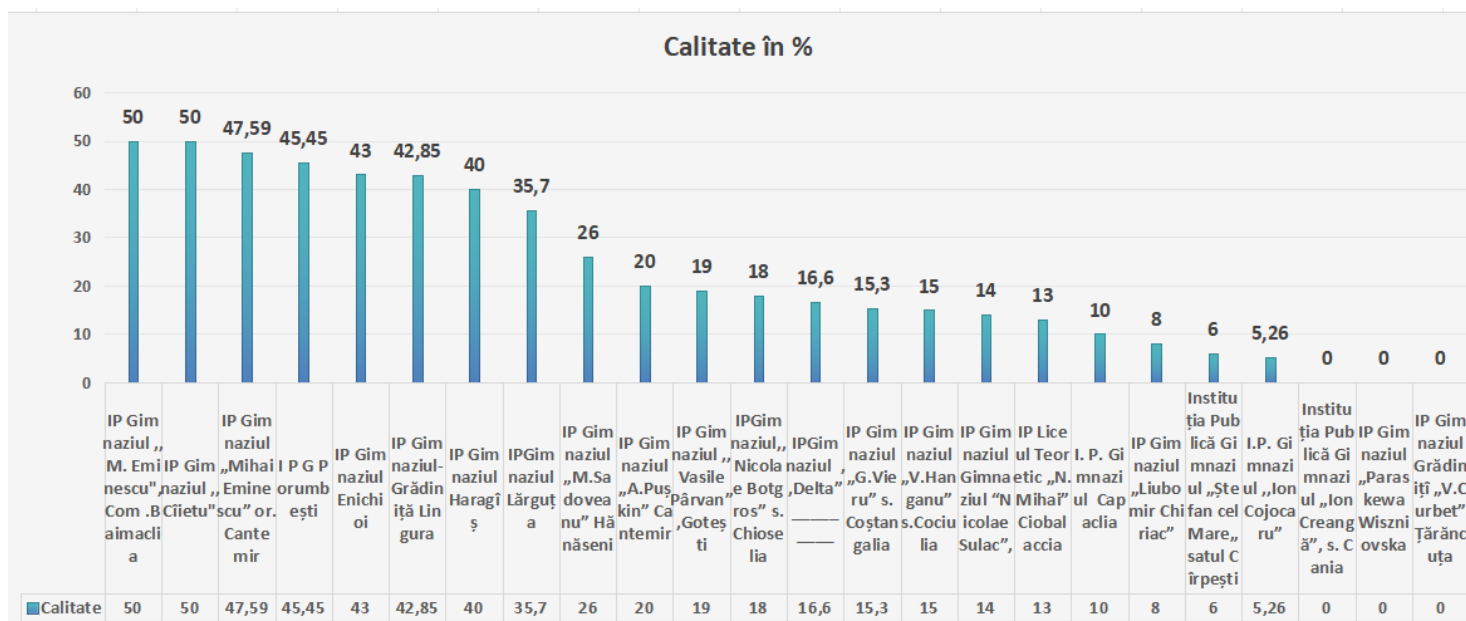
Figura 3. Notele acumulate

Din figura 3 putem observa numărul de note obținute de cei 363 elevi care au realizat evaluarea la matematică.

Majoritatea elevilor au obținut nota 5 (115 elevi), ceea ce arată un nivel mediu de pregătire. Un număr mai mic de elevi (55) au luat note sub 5, indicând dificultăți în înțelegerea materiei, iar 193 de elevi au obținut note peste 5, dintre care 46 au avut note maxime (9 și 10). Distribuția arată că majoritatea elevilor se situează în jurul mediei, cu performanțe foarte bune obținute de un grup redus.

Figura 4. Gradul calității învățării

Din analiza datelor prezentate în figura 4 se constată că cel mai înalt grad al calității rezultatelor este înregistrat la IPG „M. Eminescu” Baimaclia și IPG „Cietu”, ambele cu valoarea de 50%. Aceste rezultate demonstrează că jumătate dintre elevii evaluați au obținut note de performanță (8, 9 și 10), ceea ce reflectă un nivel bun de pregătire la disciplina Matematică.

Pe următoarele poziții se situează IPG „M. Eminescu” Cantemir cu 47,59%, IPG Porumbesci cu 45,45%, IPG Enichioi cu 43%, IPGG Lingura cu 42,85% și IPG Haragîș cu 40%, instituții care au înregistrat, de asemenea, un nivel ridicat al calității rezultatelor.

La polul opus se află IPG „Ion Creangă” Cania, IPG „Paraskewa Wiszniovska” și IPGG „V. Curbet” Țărăncuța, unde gradul calității este de 0%, fapt ce indică absența notelor de 8, 9 și 10 în cadrul acestor instituții. De asemenea, valori foarte reduse ale indicatorului calității au fost înregistrate la IPG „Ion Cojocaru” – 5,26%, IPG „Ștefan cel Mare” Cîrpești – 6% și IPG „Liubomir Chiriac” – 8%.

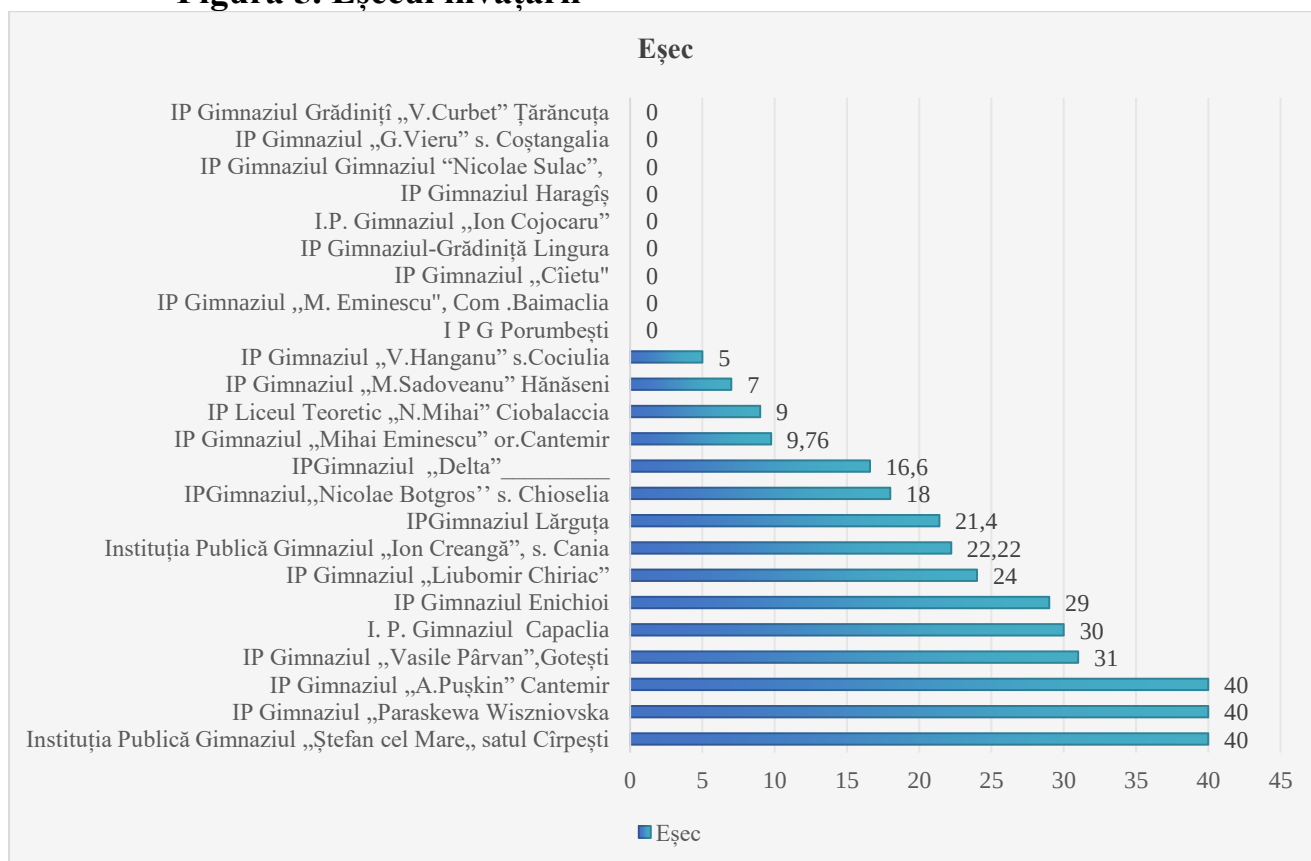
Per ansamblu, datele evidențiază diferențe semnificative între instituțiile de învățământ în ceea ce privește ponderea elevilor care au obținut rezultate de performanță, ceea ce sugerează necesitatea valorificării bunelor practici din instituțiile cu rezultate înalte și a implementării unor măsuri de sprijin și remediere în instituțiile cu nivel scăzut al calității rezultatelor.

Din totalul de 363 de elevi evaluați, gradul calității este reflectat prin următoarea distribuție a notelor:

- **13 elevi** au obținut nota **10**, reprezentând **3,58%**;
- **33 elevi** au obținut nota **9**, ceea ce constituie **9,09%**;
- **38 elevi** au obținut nota **8**, reprezentând **10,46%** din total.

Rezultatele obținute arată că gradul calității la nivel raional este de **20%**, ceea ce reflectă un nivel moderat al performanțelor elevilor la disciplina Matematică. Totodată, se constată diferențe semnificative între instituțiile de învățământ, unele înregistrând rezultate foarte bune, iar altele având un grad al calității foarte redus sau chiar **0%**. Aceste rezultate evidențiază necesitatea aplicării unor măsuri de sprijin și a unor strategii didactice eficiente pentru îmbunătățirea performanțelor școlare.

Figura 5. Eșecul învățării

Analiza datelor prezentate în figura 5 evidențiază diferențe semnificative între instituțiile de învățământ în ceea ce privește gradul eșecului școlar la evaluarea sumativă la disciplina Matematică.

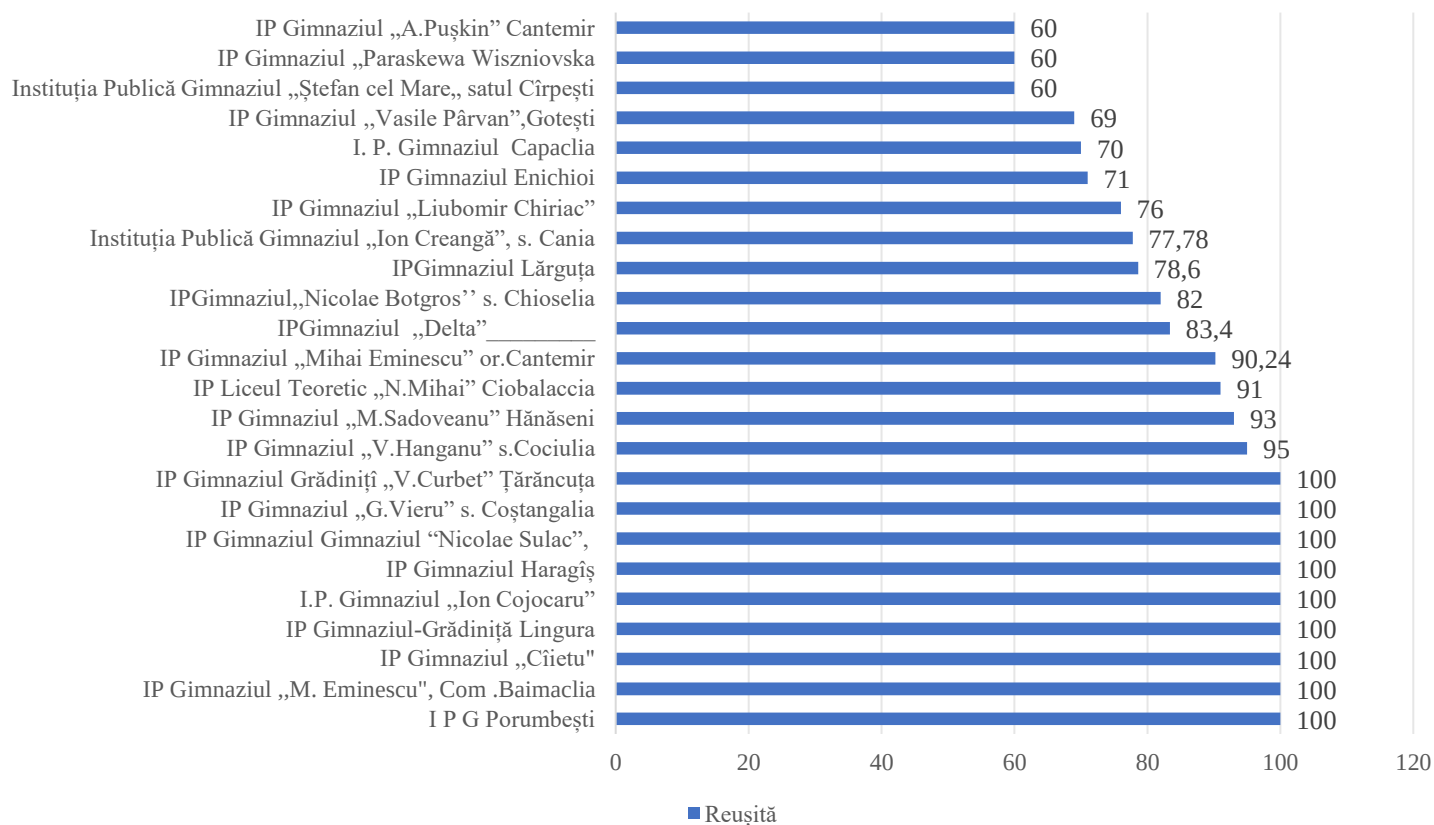
Cel mai înalt grad al eșecului a fost înregistrat la IP Gimnaziul „A. Pușkin” Cantemir, IP Gimnaziul „Paraskewa Wiszniowska” și Instituția Publică Gimnaziul „Ștefan cel Mare” Cîrpești, fiecare cu câte 40%, ceea ce indică o pondere ridicată a elevilor care au obținut note insuficiente.

La polul opus se situează IP Gimnaziul-Grădiniță „V. Curbet” Țărăncuța, IP Gimnaziul „G. Vieru” Coștangalia, IP Gimnaziul „Nicolae Sulac”, IP Gimnaziul Haragiș, I.P. Gimnaziul „Ion Cojocaru”, IP Gimnaziul-Grădiniță Lingura, IP Gimnaziul „Cîietu”, IP Gimnaziul „M. Eminescu” Baimaclia și IP Gimnaziul Porumbesti, unde gradul eșecului este de 0%, ceea ce demonstrează că niciun elev nu a obținut note insuficiente.

În ansamblu, rezultatele evidențiază că eșecul școlar este concentrat în câteva instituții, în timp ce un număr important de școli nu înregistrează deloc rezultate insuficiente. Această situație subliniază necesitatea unor măsuri de sprijin și recuperare pentru elevii cu dificultăți, în vederea reducerii gradului eșecului și îmbunătățirii performanțelor școlare la disciplina Matematică.

Figura 6. Reușita învățării

Reușită în %

Analiza datelor prezentate în figura privind reușita elevilor (%) evidențiază diferențe semnificative între instituțiile de învățământ în ceea ce privește nivelul de promovare la evaluarea sumativă. Valorile reușitei variază între 60% și 100%, ceea ce indică existența unor disparități între rezultatele obținute de elevi la nivelul instituțiilor din raion.

Cel mai redus nivel al reușitei este înregistrat în trei instituții: IP Gimnaziul „A. Pușkin” Cantemir, IP Gimnaziul „Paraskewa Wiszniovska” și Instituția Publică Gimnaziul „Ștefan cel Mare” s. Cîrpești, fiecare cu câte 60%. Aceste rezultate arată că aproximativ 4 din 10 elevi nu au atins nivelul minim de performanță evaluat, ceea ce semnalează necesitatea unor intervenții educaționale suplimentare.

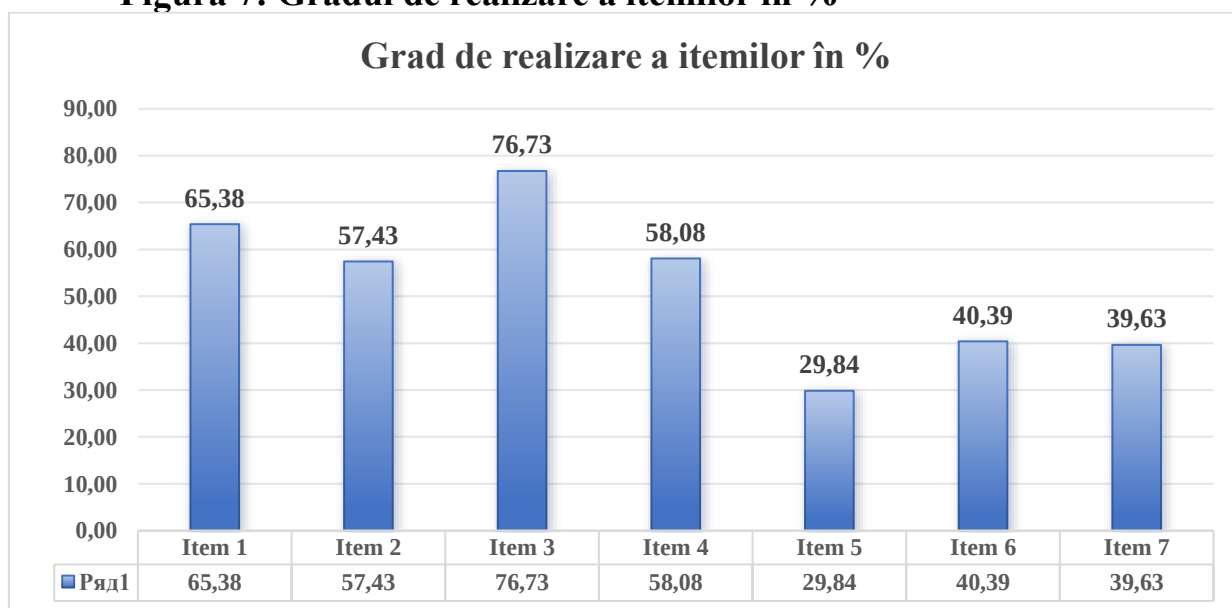
În categoria instituțiilor cu reușită moderată se încadrează IP Gimnaziul „Vasile Pârvan” Gotești (69%), I.P. Gimnaziul Capaclia (70%), IP Gimnaziul Enichioi (71%), IP Gimnaziul „Liubomir Chiriac” (76%), IP Gimnaziul „Ion Creangă” s. Cania (77,78%), IP Gimnaziul Lărguța (78,6%), IP Gimnaziul „Nicolae Botgros” s. Chioselia (82%) și IP Gimnaziul „Delta” (83,4%). Aceste instituții înregistrează rezultate satisfăcătoare, însă există încă rezerve importante pentru îmbunătățirea performanțelor școlare.

Un nivel înalt al reușitei este atestat la IP Gimnaziul „Mihai Eminescu” or. Cantemir (90,24%), IP Liceul Teoretic „N. Mihai” Ciobalaccia (91%), IP Gimnaziul „M. Sadoveanu” Hănăseni (93%) și IP Gimnaziul „V. Hanganu” s. Cociulia (95%), instituții care demonstrează o bună organizare a procesului educațional și un nivel ridicat de pregătire a elevilor.

Cele mai bune rezultate sunt înregistrate în instituțiile care au obținut 100% reușită, ceea ce înseamnă că toți elevii evaluați au promovat testarea. Acestea sunt: IP Gimnaziul-Grădiniță „V. Curbet” Țărăncuța; IP Gimnaziul „G. Vieru” s. Coștangalia; IP Gimnaziul „Nicolae Sulac”; IP Gimnaziul Haragîș; I.P. Gimnaziul „Ion Cojocar”; IP Gimnaziul-Grădiniță Lingura; IP Gimnaziul „Ciietu”; IP Gimnaziul „M. Eminescu” com. Baimaclia; IPG Porumbești.

În concluzie, rezultatele evidențiază un nivel general bun al reușitei școlare, majoritatea instituțiilor depășind pragul de 70%. Totuși, diferența de 40% dintre instituțiile cu 60% și cele cu 100% reușită indică necesitatea implementării unor măsuri diferențiate de sprijin, orientate spre instituțiile cu rezultate mai scăzute. Valorificarea experienței instituțiilor cu performanțe maxime, schimbul de bune practici și monitorizarea continuă a progresului elevilor pot contribui la reducerea discrepanțelor și la creșterea calității educației la nivel raional.

Figura 7: Gradul de realizare a itemilor în %

Analiza datelor prezentate în figura privind gradul de realizare a itemilor (%) evidențiază niveluri diferite de performanță ale elevilor în raport cu sarcinile propuse în cadrul evaluării. Valorile obținute variază între 29,84% și 76,73%, ceea ce indică atât itemi accesibili, cât și itemi care au generat dificultăți semnificative pentru elevi. Cel mai înalt grad de realizare este înregistrat la itemul 3, cu 76,73%, demonstrând că majoritatea elevilor au reușit să rezolve corect această sarcină. Rezultatul sugerează o bună stăpânire a competențelor evaluate și o înțelegere adecvată a conținuturilor vizate. De asemenea, un nivel ridicat al realizării se observă la itemul 1, cu 65,38%, ceea ce confirmă faptul că peste două treimi dintre elevi au răspuns corect la cerințele formulate.

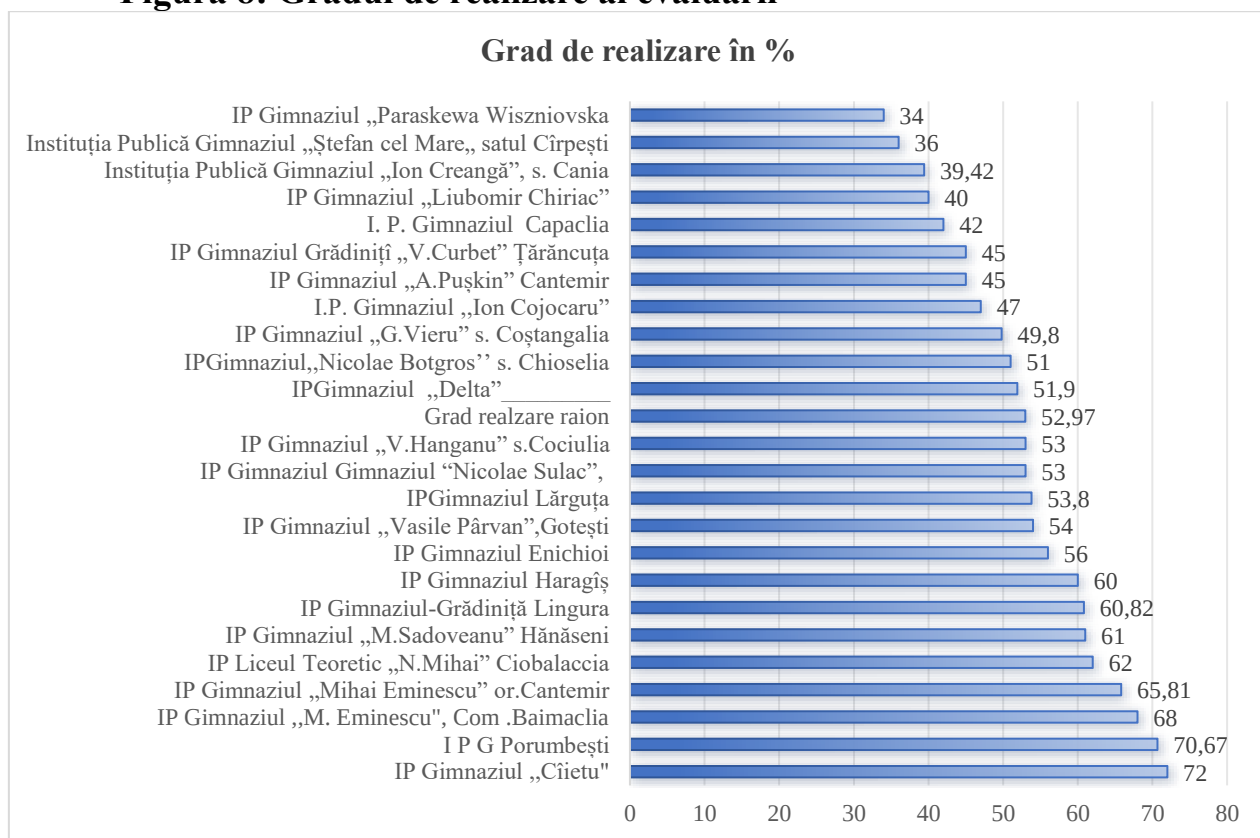
Un nivel mediu de realizare se constată la itemul 4 (58,08%) și itemul 2 (57,43%), unde mai mult de jumătate dintre elevi au demonstrat competențele necesare pentru rezolvarea sarcinilor. Aceste rezultate indică o însușire satisfăcătoare a conținuturilor evaluate, dar și existența unor dificultăți pentru o parte dintre elevi.

La polul opus se situează itemul 5, care înregistrează cel mai redus grad de realizare, de doar **29,84%**. Acest rezultat evidențiază dificultăți majore în rezolvarea sarcinii respective și sugerează necesitatea unei analize aprofundate a competențelor evaluate prin acest item. De asemenea, valori scăzute se atestă la **itemul 7 (39,63%)** și **itemul 6 (40,39%)**, unde mai puțin de jumătate dintre elevi au reușit să ofere răspunsuri corecte.

Din perspectiva distribuției rezultatelor, se observă că **patru itemi (1, 2, 3 și 4)** au înregistrat un grad de realizare de peste 50%, în timp ce **trei itemi (5, 6 și 7)** se situează sub acest prag. Diferența de aproape **47 de puncte procentuale** dintre itemul cu cea mai mare realizare (itemul 3) și cel cu cea mai mică realizare (itemul 5) reflectă variații importante în nivelul de dificultate al sarcinilor sau în gradul de formare a competențelor evaluate.

În concluzie, rezultatele evidențiază un nivel general moderat al realizării itemilor, cu performanțe foarte bune la itemii 1 și 3 și dificultăți pronunțate la itemii 5, 6 și 7. Aceste constatări impun consolidarea competențelor asociate itemilor cu rezultate reduse, diversificarea strategiilor didactice și intensificarea activităților de exersare și remediere, astfel încât elevii să poată atinge un nivel mai înalt de performanță la evaluările viitoare.

Figura 8: Gradul de realizare al evaluării

Analiza datelor prezentate în figura privind gradul de realizare (%) evidențiază diferențe considerabile între instituțiile de învățământ evaluate. Valorile înregistrate variază între 34% și 72%, ceea ce reflectă niveluri diferite de formare și aplicare a competențelor evaluate de către elevi.

Cel mai înalt grad de realizare este înregistrat la IP Gimnaziul „Ciietu”, cu 72%, urmat de IPG Porumbesci – 70,67%, IP Gimnaziul „M. Eminescu” com.

Baimaclia – 68% și IP Gimnaziul „Mihai Eminescu” or. Cantemir – 65,81%. Aceste instituții demonstrează un nivel ridicat de realizare a sarcinilor propuse, ceea ce indică o bună stăpânire a competențelor evaluate și o eficiență sporită a procesului instructiv-educativ.

Rezultate bune, situate peste media raională, au obținut și IP Liceul Teoretic „N. Mihai” Ciobalaccia (62%), IP Gimnaziul „M. Sadoveanu” Hănăseni (61%), IP Gimnaziul-Grădiniță Lingura (60,82%) și IP Gimnaziul Haragîș (60%), instituții în care majoritatea elevilor au demonstrat un nivel satisfăcător al competențelor evaluate.

Media raională a gradului de realizare constituie 52,97%, ceea ce indică faptul că, la nivel de raion, elevii au realizat puțin peste jumătate din sarcinile propuse. În apropierea acestei valori se situează mai multe instituții, printre care IP Gimnaziul „V. Hanganu” s. Cociulia (53%), IP Gimnaziul „Nicolae Sulac” (53%), IP Gimnaziul Lărguța (53,8%), IP Gimnaziul „Vasile Pârvan” Gotești (54%), IP Gimnaziul Enichioi (56%), IP Gimnaziul „Delta” (51,9%) și IP Gimnaziul „Nicolae Botgros” s. Chioselia (51%). Aceste rezultate reflectă un nivel mediu al realizării competențelor evaluate.

La polul opus se află instituțiile cu cele mai reduse valori ale gradului de realizare. Cel mai scăzut rezultat este înregistrat la IP Gimnaziul „Paraskewa Wiszniovska”, cu 34%, **urmat de** Instituția Publică Gimnaziul „Ștefan cel Mare” s. Cîrpești – 36%, Instituția Publică Gimnaziul „Ion Creangă” s. Cania – 39,42%, IP Gimnaziul „Liubomir Chiriac” – 40% și I.P. Gimnaziul Capaclia – 42%. Aceste rezultate indică dificultăți semnificative în atingerea competențelor evaluate și necesitatea unor măsuri de remediere și sprijin educațional. În concluzie, datele evidențiază existența unor diferențe de **38 %** între instituția cu cel mai mare și cea cu cel mai mic grad de realizare. Deși mai multe instituții depășesc pragul de 60%, majoritatea se situează în intervalul 40–60%, ceea ce sugerează un nivel moderat al performanței școlare. În acest context, se impune consolidarea activităților de recuperare și dezvoltare a competențelor în instituțiile cu rezultate reduse, precum și valorificarea bunelor practici din instituțiile cu performanțe înalte pentru creșterea calității procesului educațional la nivel raional.

Concluzii

Analiza datelor statistice prezentate în figurile aferente evaluării sumative la disciplina Matematică, clasa a VIII-a, oferă o imagine complexă și relevantă asupra nivelului de formare a competențelor matematice ale elevilor din instituțiile de învățământ ale raionului Cantemir. Rezultatele obținute reflectă un nivel general satisfăcător al performanțelor școlare, confirmat de media raională de **6,04**, însă evidențiază și diferențe semnificative între instituțiile participante, atât în ceea ce privește rezultatele academice, cât și gradul de realizare a competențelor evaluate.

Distribuția notelor demonstrează o concentrare a rezultatelor în jurul notei 5, care reprezintă și modulul distribuției, fapt ce indică un nivel mediu de pregătire pentru un număr important de elevi. Totodată, peste jumătate dintre elevii evaluați au obținut note superioare pragului de promovare, iar un grup restrâns de elevi a înregistrat performanțe înalte, concretizate prin notele 9 și 10. Gradul calității la

nivel raional, de **20%**, relevă existența unui potențial de dezvoltare a performanțelor școlare, în condițiile în care diferențele dintre instituții sunt considerabile.

Analiza indicatorilor de reușită și eșec școlar evidențiază faptul că majoritatea instituțiilor au înregistrat rate ridicate de promovare, unele dintre acestea atingând chiar 100% reușită, ceea ce confirmă eficiența procesului instructiv-educativ și buna pregătire a elevilor. În același timp, existența unor instituții cu rate ale eșecului de până la **40%** și cu niveluri reduse ale reușitei școlare demonstrează necesitatea implementării unor măsuri de sprijin și recuperare adaptate nevoilor elevilor aflați în dificultate.

Rezultatele privind gradul de realizare a itemilor permit identificarea competențelor mai bine dezvoltate și a celor care necesită consolidare. Elevii au obținut rezultate foarte bune la itemii care au evaluat aplicarea directă a cunoștințelor și interpretarea unor situații matematice familiare, în special la itemii 1 și 3, unde gradul de realizare a depășit 65%. În schimb, itemii 5, 6 și 7 au înregistrat valori semnificativ mai reduse, ceea ce indică dificultăți în rezolvarea sarcinilor care solicită raționament matematic complex, argumentare, modelare și transferul cunoștințelor în contexte problematizate. Aceste rezultate sugerează necesitatea intensificării activităților orientate spre dezvoltarea gândirii logice, a capacităților de analiză și a competențelor de rezolvare a problemelor.

La nivel instituțional, gradul de realizare a evaluării variază între 34% și 72%, ceea ce evidențiază diferențe importante în ceea ce privește nivelul de pregătire al elevilor și eficiența strategiilor didactice aplicate. Instituții precum IP Gimnaziul „Ciietu”, IPG Porumbesti, IP Gimnaziul „M. Eminescu” Baimaclia și IP Gimnaziul „Mihai Eminescu” Cantemir au înregistrat rezultate superioare, demonstrând un nivel înalt de formare a competențelor matematice, în timp ce alte instituții necesită intervenții metodice și manageriale pentru îmbunătățirea rezultatelor.

În ansamblu, evaluarea sumativă la Matematică pentru clasa a VIII-a confirmă existența unui nivel general moderat spre bun al competențelor matematice formate, dar și a unor discrepanțe între instituții și între diferite categorii de competențe evaluate. Rezultatele obținute evidențiază necesitatea consolidării procesului de predare-învățare-evaluare prin utilizarea unor strategii didactice centrate pe dezvoltarea competențelor, diversificarea metodelor de lucru, valorificarea bunelor practici din instituțiile cu performanțe înalte și implementarea unor programe remediale eficiente pentru elevii cu dificultăți de învățare. De asemenea, monitorizarea continuă a progresului școlar, analiza sistematică a rezultatelor și colaborarea activă dintre cadrele didactice, administrația școlară și factorii educaționali reprezintă condiții esențiale pentru creșterea calității educației și asigurarea unui progres sustenabil al performanțelor școlare la nivelul raionului Cantemir.

GEOGRAFIE, CLASA A V-A

În temeiul Codului Educației al Republicii Moldova, art 44, punctul 2, Planului managerial al Direcției Generale Învățământ Cantemir pentru anul de studii 2025-2026. Regulamentului

privind evaluarea și notarea rezultatelor învățării, promovarea și absolvirea în învățământul primar și secundar. Evaluarea vizează capacitatea elevilor de a utiliza instrumente geografice (atlas, hărți tematice) pentru a analiza și descrie componentele Hidrosferei, Biosferei, solului și societății umane.

În scopul evaluării nivelului de formare și dezvoltare a competențelor elevilor în baza standardelor educaționale de stat, la data de **20 mai 2026** a fost desfășurată evaluarea semestrială la geografie în clasa a V-a.

Scopul evaluării semestriale a fost:

Verificarea nivelului de dobândire a competențelor specifice și a unităților de competență referitoare la unitățile de învățare „Hidrosfera”, „Biosfera, solul și societate umană a Terrei”.

Obiective:

1. Identificarea și definirea elementelor de bază ale hidrosferei dintr-o listă dată.
2. Recunoașterea structurii etnice de bază a Republicii Moldova.
3. Descrierea unui fluviu (Amazon) utilizând harta fizică (izvor, gura de vărsare, relief, afluenți).
4. Compararea raselor umane (europoidă și negroidă) pe baza caracteristicilor fizice și a răspândirii geografice.
5. Asocierea culturilor agricole cu subramurile corespunzătoare ale agriculturii.
6. Caracterizarea așezărilor umane (deosebiri urban-rural, probleme ecologice).
7. Analiza circuitului apei în natură (stări de agregare, circuitul mic, importanță).
8. Integrarea cunoștințelor pentru a descrie o zonă naturală (deșert tropical), corelând clima, solul, adaptările florei și faunei.

Evaluarea sumativă la Geografie a fost realizată respectând prevederile curriculare și ținând cont de finalitățile educaționale, precum și de nivelul de vârstă al elevilor. Testul a fost structurat pe domeniile: Cunoaștere (itemii 1,2), Aplicare (itemii 3,4,5,6) și Integrare (itemii 7,8), cu un punctaj total de **39 %**.

Itemul nr.1 – domeniul „Cunoaștere și înțelegere” Acest item a vizat verificarea capacității elevilor de a defini și recunoaște elementele de bază ale hidrosferei. Elevii au avut de încercuit varianta corectă de răspuns pentru două întrebări:– privind elementele unui râu și straturile permeabile.

Itemul nr.2 – domeniul „Cunoaștere și înțelegere” – Acest item a vizat verificarea capacității elevilor de a recunoaște structura etnică de bază a Republicii Moldova. Elevii au primit un text cu două spații libere, pe care trebuiau să îl completeze cu noțiunile lipsă.

Itemul nr.3 – domeniul „Aplicare și operare” – Acest item a vizat verificarea capacității elevilor de a utiliza harta fizică din atlas pentru a descrie un fluviu major (Amazon), urmând un algoritm prestabilit. Elevii au avut de indicat cinci elemente.

Itemul nr.4 – domeniul „Aplicare și operare” – Acest item a vizat verificarea capacității elevilor de a compara rasele umane europoidă și negroidă, completând un

tabel cu două criterii: caracteristici fizice și state de răspândire. Elevii au trebuit să scrie câte două caracteristici pentru fiecare rasă și câte două state unde este răspândită fiecare.

Itemul nr.5 – domeniul „Aplicare și operare” – Acest item a vizat verificarea capacității elevilor de a asocia corect culturile agricole cu subramurile corespunzătoare ale agriculturii. Elevii au primit două coloane: Au trebuit să scrie cifra corespunzătoare în dreptul fiecărei litere.

Itemul nr.6 – domeniul „Aplicare și operare” – Acest item a vizat verificarea capacității elevilor de a caracteriza așezările umane, prin evidențierea unei deosebiri dintre mediul urban și cel rural și identificarea unei probleme ecologice specifice orașelor. Enunțul a fost structurat pe două cerințe:

- a) O deosebire dintre așezările urbane și cele rurale
- b) O problemă de mediu (ecologică) caracteristică orașelor

Itemul nr.7 – domeniul „Integrare și transfer” – Acest item a vizat verificarea capacității elevilor de a analiza circuitul apei în natură, un proces complex care integrează cunoștințe din hidrosferă, atmosferă și fenomene fizice. Itemul a avut trei subcerințe:

- a) Enumerarea a trei stări de agregare ale apei în cadrul circuitului
- b) Explicarea cum are loc circuitul mic al apei
- c) Indicarea importanței circuitului apei pentru natură

Itemul nr.8 – domeniul „Integrare și transfer” – Acesta a fost cel mai complex item al evaluării, cerând elevilor să integreze cunoștințe din biosferă, climatologie, pedologie și biogeografie pentru a descrie o zonă naturală specifică: deșertul tropical. Conform matricei de specificații, elevii au avut de indicat șapte elemente

Baremul de verificare și scala de convertire au fost elaborate conform modelului standard, corelând punctajul (maxim 39) cu notele de la 1 la 10.

Scală de convertire a punctelor exprimate în note

Nota	0	9	8	7	6	5	4	3	2	1
Punctaj	39-37	36-34	33-28	27-24	23-18	17-12	11-8	7-4	3-2	1-0

Pentru a include rezultatele evaluării elevilor am creat un formular în Google Forms <https://forms.gle/kfq7vDSY7iHNMfrr5> am rugat profesorii de geografie să completeze Analiza rezultatelor evaluării sumative, acest model de analiză am expediat prin instituții. **Anexa nr.1.** împreună cu linkul de la formular. Profesorii au avut obligațiunea să completeze toate rezultatele evaluării în acest formular. **Anexa nr.2**

Evaluarea sumativă a fost scrisă de către **429** de elevi dintre cei **466** elevi înscriși în clasa a V-a, din 27 de instituții din raion, (au absentat **13** elevi), motivele fiind diverse. Elevii ce studiază în bază de PEI, au rezolvat testul elaborat și propus de cadru didactic de la clasa respectivă în bază de PEI (au scris **27** elevi).

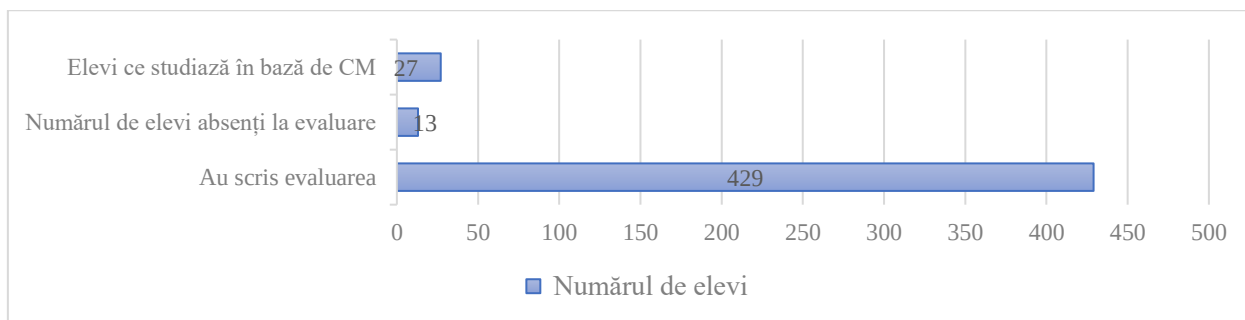

Figura 1: Date statistice cu privire la numărul de elevi participanți la evaluare din totalul de 466 elevi

Numărul total de elevi în aceste instituții este de **466**, dintre care **429** elevi au scris evaluarea sumativă la geografie, ceea ce constituie 92,06% din numărul total. 2,78% - **13** elevi au absentat, iar 5,79 % - **27** elevi sunt cu plan educațional individualizat.

Media generală pe raion la evaluarea semestrială externă la geografie în clasa a V-a semestrul II, este de **6,54**, mediana **6** și modulul **5**.

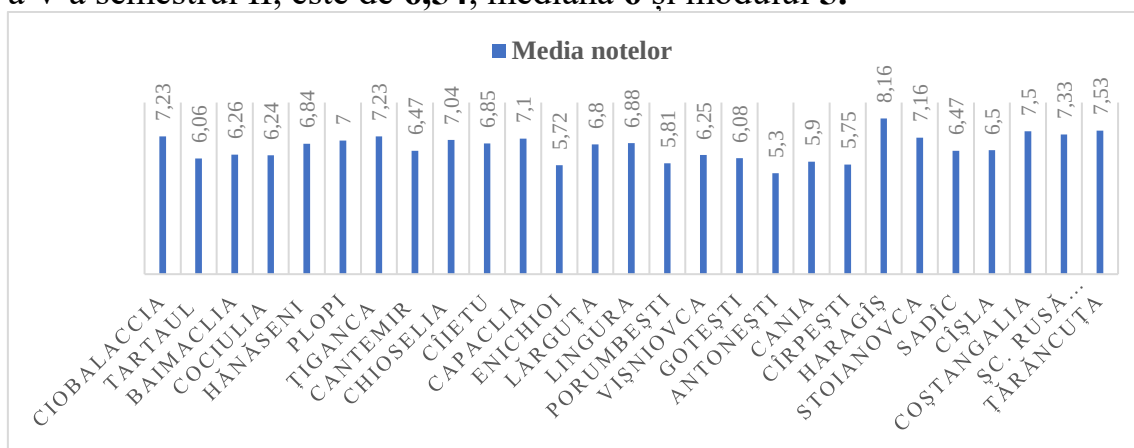

Figura 2: Nota medie obținută de instituții în urma evaluării sumative la geografie

Indicii cantitativi principali:

După cum se poate observa din figura de mai sus cea mai mare medie înregistrată la evaluarea sumativă la geografie în clasa a V-a a fost înregistrată în Instituția Publică Haragiș - **8,16** după care urmează I.P.Gimnaziul-grădiniță „V.Curbe” cu nota medie de **7,53**. Cea mai mică notă medie a fost înregistrată la I.P.Gimnaziul „L. Chiriac” – **5,30**.

Indicii cantitativi:

Nota	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Numărul de elevi	0	1	11	20	101	91	61	95	37	12

Conform indicilor cantitativi putem deduce că reușita o constituie 92,54% - adică 397 de elevi au fost notați cu note pozitive. Calitatea o constituie 33,56% - adică 144 de elevi au fost notați cu note 8, 9, și 10. Rezultate deosebite unde elevii au scris evaluarea externă pe note de „10” sunt în nouă instituții și pot constata că procentul notelor de „10” este de 2,33% pe raion.

Din cele 27 instituțiile din raion s-au înscris 37 de elevi cu note de „9” este de 8,62%, 95 de elevi cu note de „8” este de 22,14%. Rezultate deosebite unde elevii au scris evaluarea externă cu note de „10” sunt în nouă instituții și pot constata că procentul notelor de „10” este de 2,79% pe raion după cum urmează în tabelul de mai jos:

Nr.d/o	Instituția, localitatea	Numărul notelor de 10 obținute
1.	Instituția Publică Gimnaziul „Mihai Eminescu”, or. Cantemir	3
2.	Instituția Publică Gimnaziul,, NICOLAE BOTGROS”	2
3.	Instituția Publică Gimnaziul Porumbesti	1
4.	Instituția Publică Gimnaziul „Vasile Pârvan”	1
5.	Instituția Publică Gimnaziul „Ștefan cel Mare”	1
6.	Instituția Publică Gimnaziul „Nicolae Sulac”	1
7.	Instituția Publică Gimnaziul „Valeriu Hanganu”	1
8.	Instituția Publică Gimnaziul Lărguța	1
9.	Instituția Publică Gimnaziul „Libomir Chiriac”	1

Tabelul 1: Numărul notelor de 10 obținute

Acești elevi au demonstrat o stăpânire aproape completă a conținuturilor evaluate. Pentru a obține nota 10, un elev trebuia să acumuleze între 39 și 37 de puncte din totalul de 39 conform scalei de convertire din matricea de specificații. Practic, acești elevi au pierdut maximum 2 puncte în întregul test.

Calitatea învățării la geografie în clasa a V-a, este de 33,56% (144 elevi din 429), ceea ce reprezintă un rezultat satisfăcător spre bun la nivel de raion. **Nota 8** este cea mai frecventă în rândul calității (95 elevi, 22,14%), ceea ce sugerează că majoritatea elevilor calitativi se află la limita inferioară a acestei categorii și au nevoie de consolidare pentru a accede spre notele 9 și 10. În figura ce urmează voi detalia gradul calității pe instituții din raion.

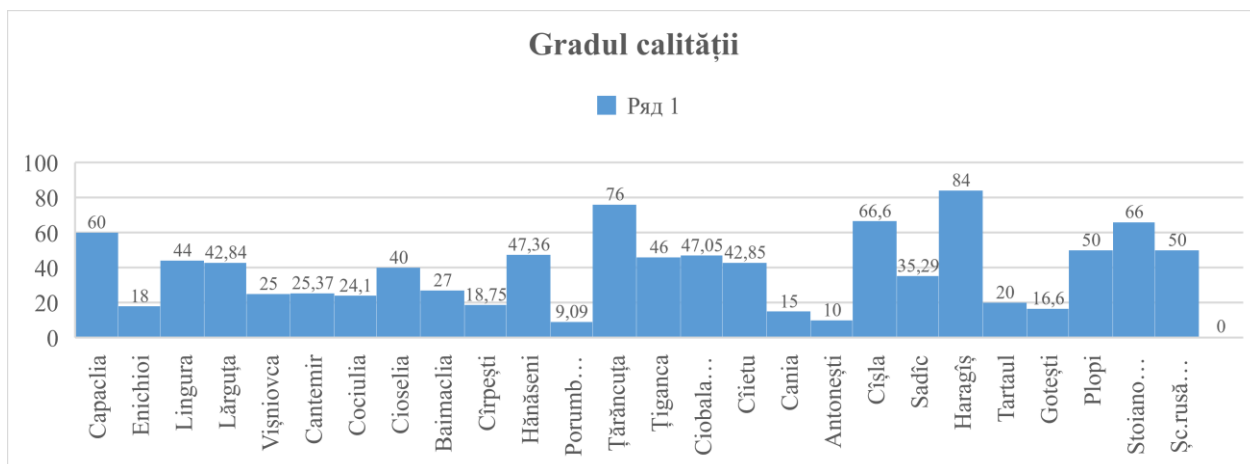

Figura 3. Gradul calității învățării

Din figura 3 putem observa că cel mai înalt grad al calității se atestă la I.P. Gimnaziul Haragiș cu un procent de 84%, urmată de I.P.Gimnaziul-grădiniță „V.Curbet” cu un procent de 76%, iar cel mai jos grad al calității se atestă la două instituții I.P.Gimnaziul Porumbesti cu un procent de 9,09% și I.P Gimnaziul „L. Chiriac” cu un procent de 10%.

Din totalul de 429 elevi au primit:

Nota 10-12 elevi ceea ce constituie 2,79%

Nota 9-37 elevi ceea ce constituie 8,62%

Nota 8-95 elevi ceea ce constituie 22,14%

Eșecul școlar îl constituie 7,45% - adică 32 de elevi au fost notați cu note mai mici decât 5. Mai jos sunt prezentate cele 16 instituții ce au înregistrat note mai mici de cinci.

Denumirea instituției	Numărul elevilor ce au scris evaluarea	Numărul elevilor ce au primit notă negativă	Rata eșecului școlar
Instituția Publică Gimnaziul „M. Eminescu”, Baimaclia	26	1	3,84 %
Instituția Publică Gimnaziul „Nicolae Botgros”	22	3	13,63%
Instituția Publică Gimnaziul Porumbesti	11	1	9,09%
Instituția Publică Gimnaziul „Vasile Pârvan”	24	4	16,66%
Instituția Publică Gimnaziul „Ștefan cel Mare”	16	3	18,75%
Instituția Publică Gimnaziul „Nicolae Sulac”	17	1	5,88%
Instituția Publică Gimnaziul „Valeriu Hanganu”	29	3	10,34%
Instituția Publică Gimnaziul Lărguța	21	1	4,76%
Instituția Publică Gimnaziul „Libomir Chiriac”	10	3	30%
Instituția Publică Gimnaziul „M. Eminescu”, or. Cantemir	67	1	1,49%
Instituția Publică Gimnaziul „Ion Creangă”	20	4	20%

Instituția Publică Gimnaziul Capaclia	10	1	10%
Instituția Publică Gimnaziul „Delta”	15	2	13,33%
Instituția Publică Gimnaziul „P. Wiszniowska”	12	2	16,66%
Instituția Publică Gimnaziul „M. Sadoveanu”	19	1	5,26%
Instituția Publică Gimnaziul Enichioi	11	1	9,09%

Tabelul 2: Rata eșecului școlar

La nivel de raion, eșecul școlar este de 7,45% (32 elevi), un procent care, deși nu este alarmant, necesită intervenții direcționate, deoarece acești elevi riscă să acumuleze lacune ce se vor adânci în clasele următoare. Rata eșecului variază de la 1,49% (Mihai Eminescu, Cantemir) la 30% (Liubomir Chiriac). Acest decalaj de aproape 30% indică probleme sistemice în unele școli (lipsa resurselor, pregătirea cadrelor didactice, prezența elevilor, sprijinul parental).

În figura ce urmează voi detalia gradul calității pe instituții din raion.

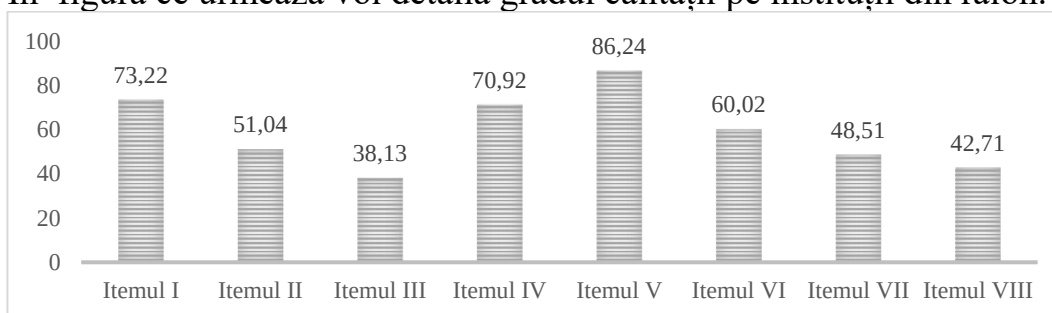

Figura 4: Gradul de realizare a itemilor

Itemul 1 – Grad de realizare: 73,22%

Elevii au identificat corect noțiunile legate de părțile unui râu (izvor, vărsare, afluent, albie) și straturile permeabile, dar o parte au confundat „izvorul” cu „vărsarea”.

Itemul 2 – Grad de realizare: 51,04%

Elevii au avut dificultăți în completarea corectă a spațiilor referitoare la structura etnică a populației Republicii Moldova, în special la noțiunea de „etnie”.

Itemul 3 – Grad de realizare: 38,13%

Cel mai scăzut grad de realizare; elevii nu au reușit să descrie corect fluviul Amazon pe hartă (izvor, gura de vărsare, unități de relief, surse de alimentare, afluenți), semnalând dificultăți majore în utilizarea atlasului geografic.

Itemul 4 – Grad de realizare: 70,92%

Performanță bună la compararea raselor umane; elevii au enumerat caracteristici pentru rasa europoidă și exemple de state, dar au avut mici greșeli la celelalte rase.

Itemul 5 – Grad de realizare: 86,24%

Cel mai ridicat grad de realizare; elevii au stabilit corect corespondența dintre subramurile agriculturii și culturile agricole (cereale, culturi tehnice, pomicultură).

Itemul 6 – Grad de realizare: 60,02%

Realizare medie; elevii au identificat o deosebire între așezările urbane și rurale, dar au avut dificultăți în formularea unei probleme ecologice specifice orașelor.

Itemul 7 – Grad de realizare: 48,51%

Sub media raională; itemul a necesitat corelarea mai multor noțiuni (sol, biosferă, impact uman), iar elevii nu au reușit să integreze informațiile într-un răspuns coerent.

Itemul 8 – Grad de realizare: 42,71%

Al doilea cel mai slab rezultat; item final cu cerințe complexe (descriere, argumentare sau explicare), unde elevii au întâmpinat dificultăți în structurarea răspunsurilor deschise.

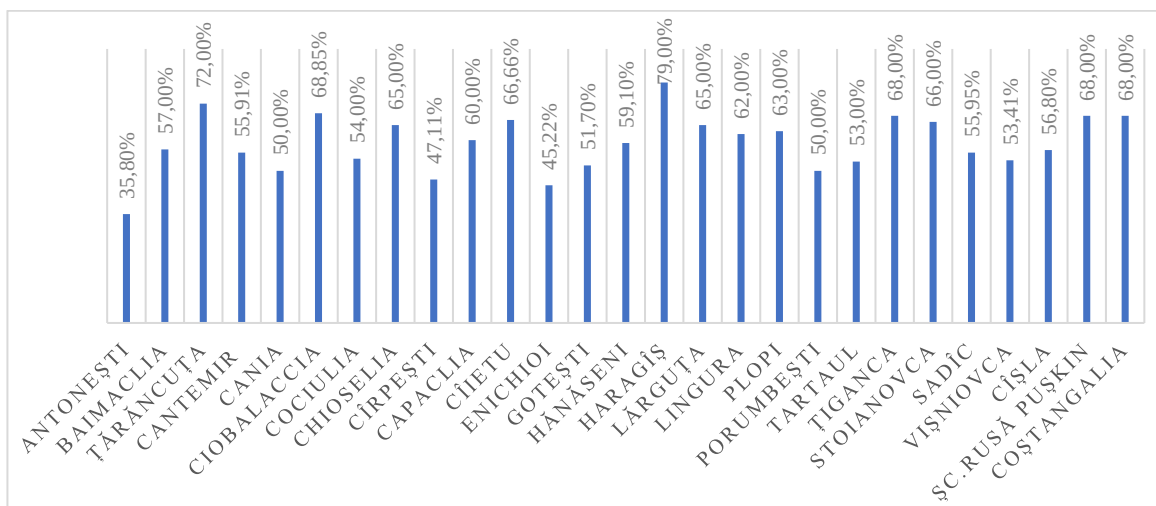

Figura 5: Gradul de realizare al itemilor din evaluare

Din figura 5 se observă că cel mai mare grad de realizare al evaluării a fost înregistrat de elevii din I.P.Gimnaziul Haragiș cu un grad de realizare de 79%, urmat de I.P.Gimnaziul-grădiniță „V. Curbet” cu 72% din însărcinări realizate. Cel mai mic grad de realizare se atestă în I.P.Gimnaziul „L. Chiriac” unde gradul de realizare al evaluării externe la geografie clasa a V-a , este de doar 35,8%.

Concluzii:

1. Evaluarea a fost susținută de 429 de elevi din totalul de 466 înscriși, ceea ce reprezintă o participare de peste 92%. Au absentat 13 elevi, iar 27 au scris testul adaptat conform planurilor educaționale individualizate. Media generală pe raion a fost de 6,54, cu o mediană de 6 și un modul de 5, ceea ce arată că majoritatea elevilor s-au situat în zona medie a performanței. Reușita școlară a fost de 92,54%, calitatea de 33,56%, iar eșecul școlar de 7,45%.

2. Rezultatele pe instituții au variat semnificativ: cea mai mare medie a fost obținută la Gimnaziul Haragiș (8,16), iar cea mai mică la Gimnaziul „L. Chiriac” (5,30). Nouă instituții au înregistrat note de 10, ceea ce demonstrează că există elevi cu stăpânire aproape completă a conținuturilor. Totuși, discrepanțele mari între școli (de la 1,49% la 30% eșec școlar) indică probleme sistemice ce necesită intervenții diferențiate.

3. Distribuția notelor arată că cele mai frecvente au fost 5 și 8, ceea ce sugerează că mulți elevi se află la limita reușitei sau la pragul calității. Nota 10 a fost obținută de doar 12 elevi (2,79%), iar nota 9 de 37 de elevi (8,62%).

4. Analiza pe itemi evidențiază punctele forte și slabe ale elevilor. Cele mai bune rezultate s-au obținut la itemul 5 (agricultură – 86,24%) și itemul 1 (hidrosfera – 73,22%), unde elevii au reușit să recunoască și să asocieze corect noțiuni. Performanțe bune s-au înregistrat și la itemul 4 (rasele umane – 70,92%). În schimb, cele mai mari dificultăți au apărut la itemul 3 (fluviul Amazon – 38,13%), itemul 8 (deșerturile tropicale – 42,71%) și itemul 7 (circuitul apei – 48,51%), ceea ce arată probleme în aplicarea cunoștințelor complexe, în utilizarea atlasului și în formularea răspunsurilor integrate.

5. În concluzie, evaluarea semestrială a confirmat că elevii au un nivel bun de recunoaștere și asociere a noțiunilor geografice de bază, dar întâmpină dificultăți în sarcinile de integrare și transfer, unde este necesară aplicarea cunoștințelor în contexte complexe. Calitatea învățării este satisfăcătoare, dar majoritatea elevilor calitativi se află la nota 8, ceea ce sugerează nevoia de consolidare pentru a accede la nivelurile superioare. Discrepanțele mari între instituții impun măsuri de sprijin diferențiate, pentru reducerea eșecului școlar și creșterea performanței generale.

Propuneri:

1. Consolidarea utilizării atlasului

Elevii au întâmpinat dificultăți la itemul privind fluviul Amazon și la descrierea zonelor naturale. Este necesară intensificarea exercițiilor practice cu hărți fizice și tematice, pentru a dezvolta competențele de orientare și interpretare cartografică.

2. Exersarea sarcinilor de integrare

Itemii de tip integrativ (circuitul apei, deșerturile tropicale) au avut cele mai slabe rezultate. Profesorii ar trebui să introducă mai multe activități interdisciplinare, care să coreleze hidrosfera, biosfera și solul cu fenomenele naturale și impactul uman.

3. Învățarea prin exemple vizuale

Elevii rețin mai bine informațiile atunci când acestea sunt prezentate vizual. Se recomandă utilizarea schemelor, infografiilor și materialelor multimedia pentru explicarea proceselor complexe (circuitul apei, adaptările florei și faunei).

4. Accent pe vocabularul geografic

Dificultățile la completarea noțiunilor lipsă (structura etnică, concepte geografice) arată nevoia de consolidare a terminologiei. Se recomandă exerciții de tip glosar, fișe de vocabular și jocuri didactice pentru fixarea termenilor.

5. Dezvoltarea competențelor de argumentare

Mulți elevi au avut probleme în formularea răspunsurilor deschise. Profesorii ar trebui să stimuleze exprimarea prin întrebări de tip „de ce” și „cum”, pentru a dezvolta gândirea critică și capacitatea de a explica fenomene.

6. Sprijin diferențiat pentru școli cu rezultate slabe

Discrepanțele mari între instituții (de la 1,49% la 30% eșec școlar) impun intervenții personalizate: ateliere metodice, schimb de bune practici și programe remediale pentru elevii cu lacune.

7. Motivarea elevilor pentru performanță

Majoritatea elevilor calitativi se află la nota 8. Se recomandă activități de stimulare (concursuri, proiecte, portofolii) pentru a ridica nivelul spre 9 și 10.

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ, CLASA A II-A

În temeiul Regulamentului de funcționare a OLSDÎ, în baza Planului de activitate al Direcției Generale Învățământ Cantemir pentru semestrul II, 2026, a ordinului Nr. 139A din 13.05.2026, în scopul determinării eficienței învățământului prin raportarea rezultatelor școlare la obiectivele stabilite în curriculum disciplinar 2018, la data 13.05.2026 a fost desfășurată evaluarea sumativă modulară la limba și literatura română, în clasa a II-a.

Competențe specifice disciplinei

1. Receptarea mesajului oral în situații de comunicare, manifestând atitudine pozitivă, atenție și concentrare.
2. Producerea mesajului oral, demonstrând abordare eficientă în diferite contexte de comunicare.
3. Receptarea textelor literare și nonliterare prin tehnici de lectură adecvate, dând dovadă de citire corectă, conștientă, cursivă și expresivă.
4. Producerea de mesaje scrise în situații de comunicare, demonstrând tendințe de autocontrol și atitudine creativă.
5. Aplicarea elementelor de construcție a comunicării în mesajele emise, manifestând tendințe de conduită autonomă.
6. Gestionarea experiențelor lectorale în contexte educaționale, sociale, culturale, dând dovadă de interes și preferințe pentru lectură.

Unități de competențe

- 1.2 Explicarea sensurilor cuvintelor dintr-un enunț audiat.
- 1.3 Determinarea informațiilor esențiale dintr-un mesaj audiat.
- 2.7 Exprimarea propriei opinii în anumite situații de comunicare, cu ajutorul informațiilor cumulate.
- 3.1 Utilizarea tehnicilor de lectură corectă, conștientă și fluidă.
- 4.1 Scrierea corectă, lizibilă a propozițiilor și textelor mici, cu litere de mână și de tipar, respectând spațiul, înclinația și aspectul îngrijit.
- 4.4 Transmiterea în scris a unor idei.
- 5.1 Distingerea cuvintelor noi și a sensului lor în diverse texte și enunțuri.

Evaluarea sumativă modulară la limba și literatura română a fost realizată respectând prevederile curriculare și particularitățile de vârstă ale elevilor, este scris clar, pe înțelesul elevilor. Proba de evaluare este alcătuit din 10 itemi.

Evaluarea a fost realizată în 24 instituții de învățământ de către 391 elevi din totalul de 426, 16 elevi au absentat și 19 sunt cu CES.

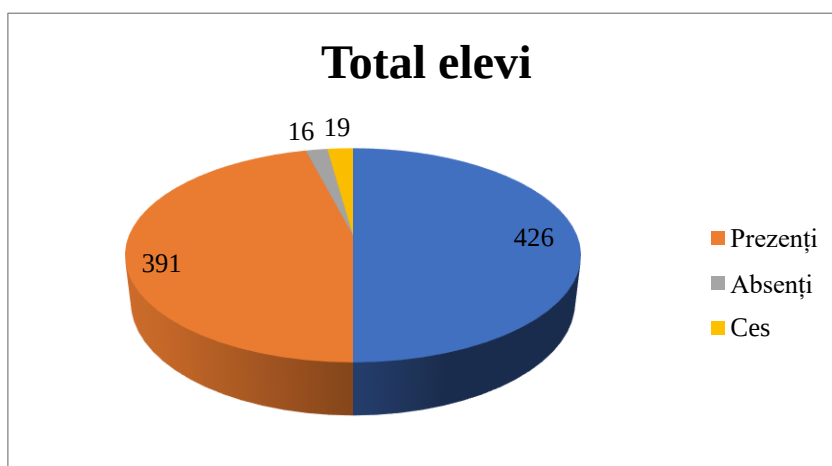

Figura 1 Raportul dintre totalul de elevi, cei care au scris, elevii care au absentat și cei cu CES

Instituțiile care pilotează Metodologia evaluării rezultatelor învățării în clasele primare.

Din totalul elevilor de 179 care au scris proba de evaluare la limba și literatura română au obținut:

- 1) Calificativul Excelent – 9 elevi ceea ce constituie 5%
- 2) Calificativul Foarte bine – 30 elevi ceea ce constituie 16 %
- 3) Calificativul Bine – 86 elevi ceea ce constituie 48 %
- 4) Calificativul Suficient – 50 elevi ceea ce constituie 29 %
- 5) Recuperare – 4 elevi ceea ce constituie 2 %

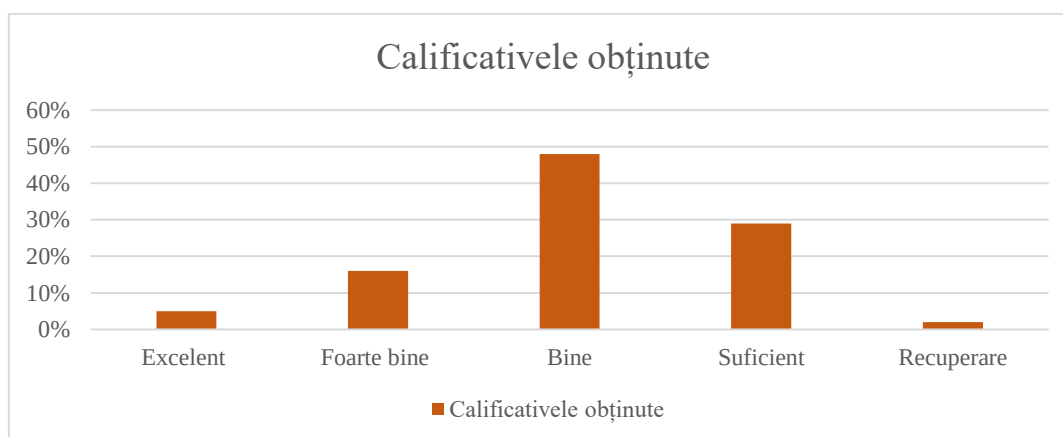

Figura 2 Raportul dintre Calificativele obținute la limba și literatura română a instituțiilor care pilotează Metodologia evaluării rezultatelor învățării în clasele primare

Analizând rezultatele pot concluziona că rata calității la elevii care au scris proba de evaluare la limba și literatura română este de 70 %, iar eșecul școlar este 2 %, cei mai mulți au obținut calificativul Bine dând dovadă de cunoștințe în domeniul limbii și literaturii române.

Instituțiile care activează în baza Metodologiei evaluării criteriale prin descriptorii.(MECD)

Din totalul elevilor de 197 care au scris proba de evaluare la limba și literatura română au obținut:

- 1) Calificativul Foarte bine – 40 elevi ceea ce constituie 21 %
- 2) Calificativul Bine – 97 elevi ceea ce constituie 48 %
- 3) Calificativul Suficient – 55 elevi ceea ce constituie 28 %
- 4) Recuperare – 5 elevi ceea ce constituie 3 %

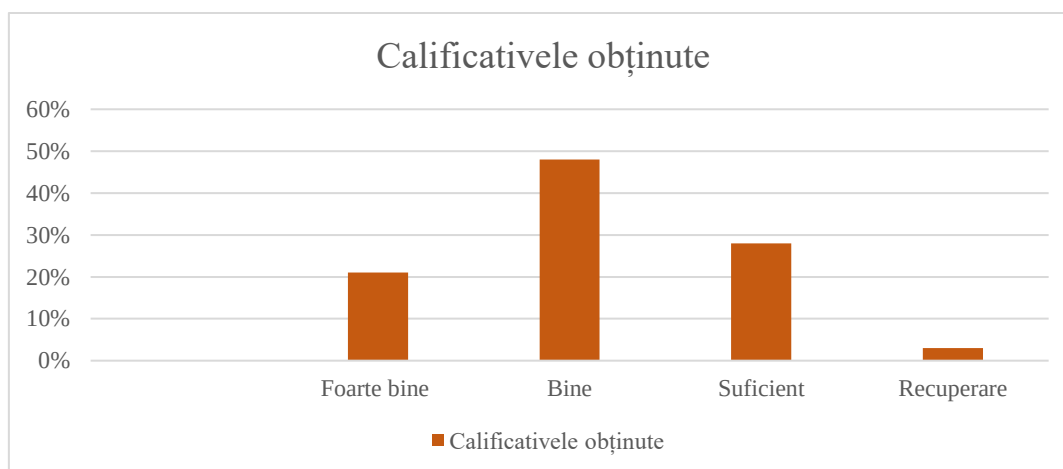

Figura 2 Raportul dintre Calificativele obținute la limba și literatura română a instituțiilor care activează în baza MECD

Analizând rezultatele pot concluziona că rata calității la elevii care au scris proba de evaluare la limba și literatura română este de 69 %, iar eșecul școlar este 3 %, cei mai mulți au obținut calificativul Bine dând dovadă de cunoștințe în domeniul limbii și literaturii române.

Cel mai înalt grad de realizare sunt la itemii: 1,3,4 unde au avut de completat propozițiile cu informațiile din text, să încercuiască varianta corectă și să selecteze din text cuvinte ce denumesc obiecte, acțiuni, însușiri, gradul de realizare fiind: 90 % - itemul 1, 83 %- itemul 3 și 73 %- itemul 4.

Mai puțin au realizat corect itemii 2, 5, 6, 8 să răspundă la întrebări în baza textului, să completeze cu ortogramele propozițiile date, să găsească în text sinonime pentru cuvintele propuse, să completeze cu expresii cuvintele pentru a forma comparații, gradul de realizare fiind: 66 % -itemul 2, 61 % - itemul 5, 56 % - itemul 6, 64 % - itemul 8.

În urma acestor rezultate pot concluziona că un punctaj mai scăzut au acumulat la itemii itemii 7, 9, 10 să selecteze din text cuvinte cu sens opus pentru cuvintele propuse, să alcătuiască propoziții în care cuvântul propus să aibă alt sens ca cel din text, gradul de realizare fiind: 55 % -itemul 7, 52 % - itemul 9, 48 % - itemul 10.

Calificativele obținute de elevii instituțiilor care au scris proba de evaluare

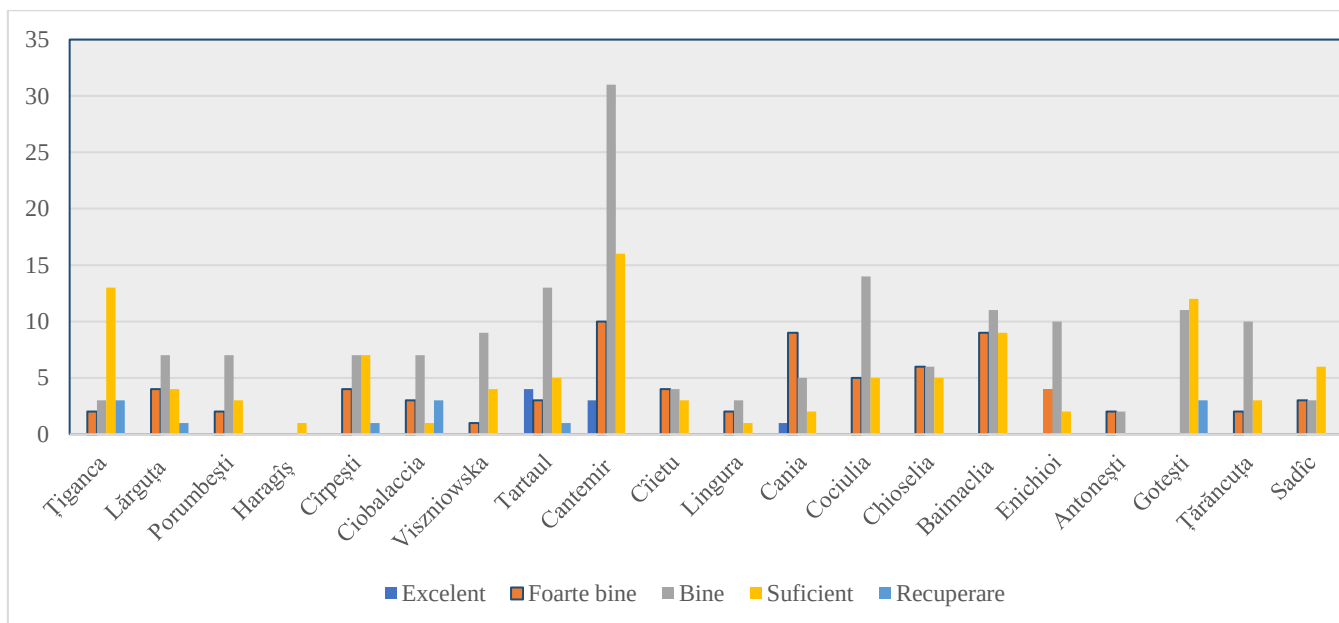

Figura 4 Calificativele obținute de instituții în urma evaluării semestriale la limba și literatura română

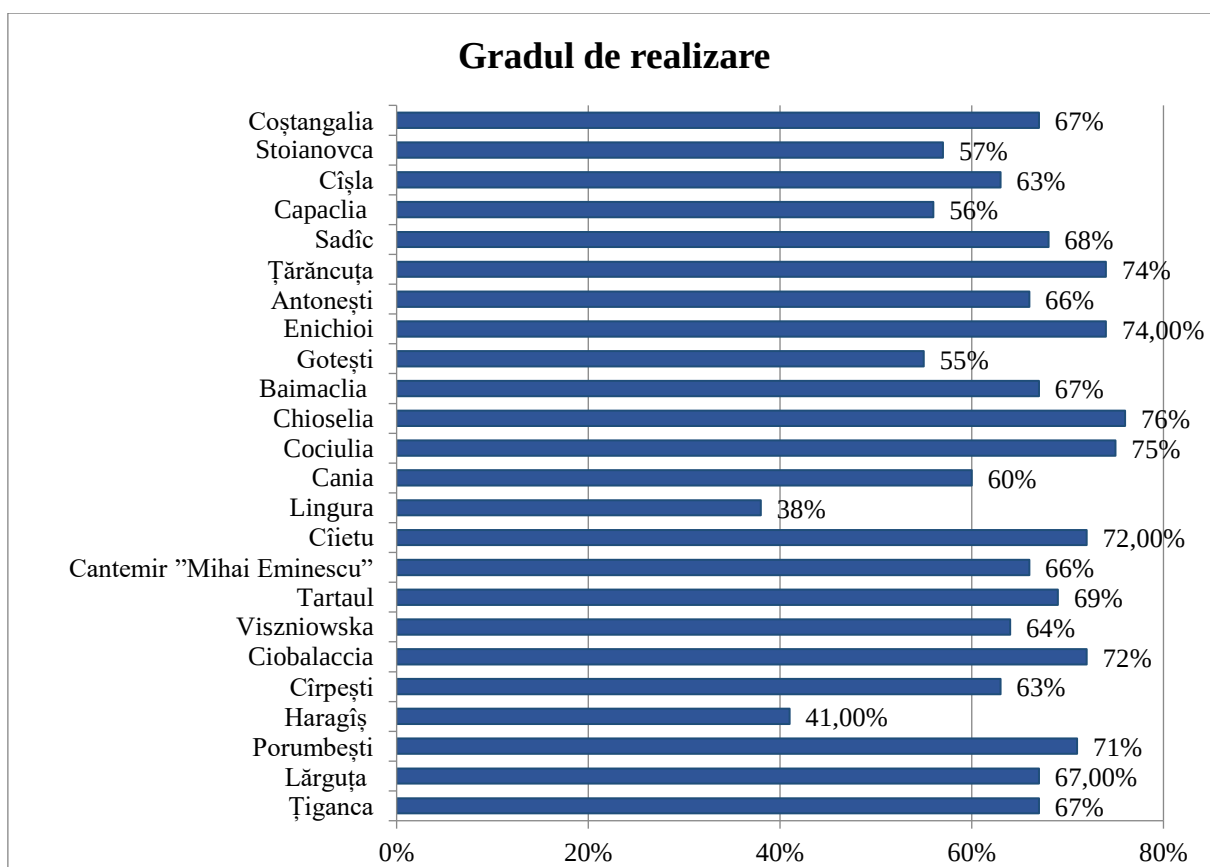

Figura 5 Gradul de realizare obținut de fiecare instituție în urma realizării evaluării sumative la limba și literatura română

Din informația structurată observăm care instituții au un grad mai mare de realizare a evaluării, care au un nivel mediu și care au un nivel mai scăzut de realizare a itemilor.

Concluzii: Pe baza analizei rezultatelor evaluării sumative anuale la Limba și literatura română pentru clasa a II-a, precum și a feedbackului oferit de cadrele didactice din raion, se constată că evaluarea a fost elaborată și administrată în conformitate cu prevederile Curriculumului național și cu planificarea de lungă durată. Instrumentul de evaluare a vizat competențele specifice și unitățile de competență prevăzute pentru această etapă de școlaritate, iar itemii au fost formulați în concordanță cu principiile relevanței, accesibilității, continuității și particularităților de vârstă ale elevilor.

Rezultatele obținute evidențiază faptul că majoritatea elevilor au demonstrat capacitatea de a înțelege și interpreta textul propus, de a identifica informații explicite, de a utiliza vocabularul în contexte adecvate și de a-și exprima opiniile personale, valorificând cunoștințele și experiențele acumulate pe parcursul anului de studiu. Totodată, analiza performanțelor relevă necesitatea consolidării competențelor ce țin de aplicarea noțiunilor gramaticale, unde s-a înregistrat un nivel de realizare relativ mai redus.

Opiniile și sugestiile cadrelor didactice privind conținutul evaluării:

- Evaluarea a fost elaborată în conformitate cu prevederile curriculumului și cu competențele specifice disciplinei.
- Itemii au fost formulați clar, accesibil și adaptați particularităților de vârstă ale elevilor din clasa a II-a.
- Testul a inclus sarcini variate, care au permis evaluarea eficientă a competențelor de receptare, exprimare, vocabular și ortografie.
- Unele cadre didactice au semnalat dificultatea unor itemi (în special itemul 10), numărul mare de sarcini și necesitatea acordării unui spațiu mai generos pentru răspunsurile dezvoltate.
- S-a recomandat consolidarea competențelor insuficient formate prin activități remediale și exerciții suplimentare.

Recomandări de optimizare a predării-învățării-evaluării

- Consolidarea calității procesului educațional prin valorificarea unor strategii didactice orientate spre dezvoltarea competențelor de înțelegere și utilizare a vocabularului. Se recomandă acordarea unei atenții sporite formulării și interpretării enunțurilor, precum și exersarea sistematică a relațiilor semantice (sinonimie, antonimie) în contexte variate de învățare.
- Realizarea unei analize detaliate a produselor activității elevilor, prin identificarea și interpretarea tipurilor de erori frecvent întâlnite. În funcție de rezultatele obținute, se recomandă proiectarea și implementarea unor activități remediale și a unor seturi de exerciții diferențiate, menite să contribuie la diminuarea dificultăților constatate și la prevenirea repetării acestora.
- Asigurarea unui demers de recuperare și sprijin individualizat pentru elevii care nu au atins nivelul minim de performanță corespunzător calificativului „Suficient”. În acest scop, se recomandă elaborarea și aplicarea unor planuri personalizate de intervenție, care să includă activități de consolidare și itemi analogi celor utilizați în cadrul evaluărilor sumative, adaptați nevoilor specifice ale fiecărui elev.

IV. RECOMANDĂRI

În vederea îmbunătățirii rezultatelor școlare se recomandă:

1. Elaborarea și implementarea planurilor de remediere pentru elevii cu rezultate insuficiente.
2. Analizarea rezultatelor evaluărilor la nivelul fiecărei instituții și al fiecărei clase.
3. Diversificarea strategiilor didactice prin utilizarea metodelor activ-participative și a sarcinilor orientate spre dezvoltarea competențelor.
4. Intensificarea activităților de exersare a itemilor de aplicare și integrare.
5. Valorificarea bunelor practici din instituțiile cu rezultate performante.
6. Organizarea activităților metodice și a schimburilor de experiență între cadrele didactice.
7. Monitorizarea progresului elevilor prin evaluări formative și activități remediale sistematice.

V. CONCLUZII

Rezultatele evaluărilor sumative desfășurate în anul de studii 2025–2026 oferă o imagine obiectivă asupra nivelului de pregătire al elevilor și asupra eficienței procesului instructiv-educativ la nivel raional.

Deși majoritatea elevilor au demonstrat atingerea competențelor prevăzute de curriculum, diferențele existente între instituții și dificultățile întâmpinate la itemii de nivel cognitiv superior justifică necesitatea consolidării activităților de remediere, dezvoltării profesionale continue a cadrelor didactice și promovării bunelor practici educaționale, în vederea creșterii calității rezultatelor școlare.

Elaborat: Tatiana PETCOV, specialistă superioară